

Μαδρίτη: Κινήματα Πόλης, Αστικός Σχεδιασμός & Δημόσιος Χώρος

Raphaël Besson*

Μετάφραση: Δημήτρης Πλαστήρας

Από την οικονομική κρίση του 2008, η Μαδρίτη έχει γίνει το επίκεντρο μεγάλων πολιτικών και αστικών αλλαγών. Οι Indignados της πόλης επέστρεψαν, διεκδικώντας το δικαίωμα των κατοίκων της στην πόλη καθώς και στην «κατοικία, εργασία, πολιτισμό, υγεία, παιδεία, πολιτική συμμετοχή, ελευθερία της προσωπικής ανάπτυξης και το δικαίωμα σε αγαθά πρώτης ανάγκης», όπως αναφέρουν στο μανιφέστο του κινήματος *iDemocracia real YA!*¹. Αυτοί και άλλες ομάδες έχουν αναγεννήσει έτσι ένα παραδοσιακό κίνημα των Μαδριλένων πολιτών, το οποίο βασίζεται εν μέρει στην αυτοδιαχείριση.

Αυτό συναντάται σήμερα στο φαινόμενο των **laboratorios ciudadanos** (εργαστήρια πολιτών) που δημιουργήθηκαν σε κενούς αστικούς χώρους. Χωρίς να αποτελούν αποτέλεσμα κάποιου στρατηγικού αστικού σχεδιασμού, μοιάζουν να υλοποιήθηκαν από την αυθόρμητη παρόρμηση καθημερινών ανθρώπων και εξειδικευμένων ομάδων που εργάζονται μαζί σε τομείς όπως η συνεργατική οικονομία, η ψηφιακή τεχνολογία, η αστική οικολογία ή η κοινωνική αστικοποίηση. Αυτά τα εργαστήρια αποτελούν το γόνιμο έδαφος για έναν αστικό σχεδιασμό ανοιχτού κώδικα (*urbanismo de código abierto*) και για να ξανασκεφτούν συλλογικά τα αστικά κοινά. Η πρόκληση είναι να (ξανα)φτιάξουν την πόλη *in situ*², χρησιμοποιώντας πόρους της γειτονιάς αντί του να λειτουργούν σαν δημόσιες υπηρεσίες ή σαν καθιερωμένες δημοτικές οργανώσεις.

Χακεύοντας: ένα Κοινό Μαδριλένικο Παραγωγικό Μοντέλο

Τα εργαστήρια των πολιτών χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και τη «χάκερ δεοντολογία» για να ανακτήσουν και να συνδημιουργήσουν στους άδειους χώρους της Μαδρίτης. Περίπου 20 *laboratorios ciudadanos* έχουν ξεπηδήσει τα τελευταία χρόνια, ανάμεσά τους τα La Tabacalera³, Esta es una plaza⁴ και Campo de la Cebada⁵. Κάθε ένα από αυτά ειδικεύεται σε ένα συγκεκριμένο πεδίο, όπως η γεωργία και η αστική οικονομία, η κοινωνική και πολιτιστική ενσωμάτωση, η συλλογική τέχνη ή η ψηφιακή οικονομία.

Η Campo de la Cebada δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2010, όταν η πόλη αποφάσισε να κατεδαφίσει ένα αθλητικό κέντρο στην περιοχή La Latina. Οι κάτοικοι και οι ομάδες γειτονιάς εργάστηκαν από κοινού για να δημιουργήσουν και να διαχειριστούν μία περιοχή αφιερωμένη στις κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες των πολιτών, με κοινόχρηστους κήπους και γήπεδα. Παγκάκια και εξέδρες σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν από ανακυκλωμένα υλικά χρησιμοποιώντας ελεύθερα σχέδια και εργαλεία που έφτιαξαν στο εργαστήριο. Οι συμμετέχοντες δημιούργησαν ακόμη έναν θόλο διαμέτρου 14 μέτρων για την φιλοξενία διάφορων πολιτιστικών και κοινωνικών εκδηλώσεων.

Η Campo de la Cebada έχει μεγαλώσει από τότε και περιλαμβάνει ανταλλαγή υπηρεσιών, εργαστήρια τέχνης δρόμου, φωτογραφία, ποίηση και θέατρο και εκδηλώσεις όπως υπαίθρια μουσικά και κινηματογραφικά φεστιβάλ. Οι δραστηριότητες είναι πλήρως αυτοδιαχειριζόμενες από ομάδες που εκπροσωπούν κατοίκους, εμπόρους και ενώσεις, όπως επίσης και αρχιτέκτονες, πολεοδόμους, ερευνητές και μηχανικούς. Διευθύνεται συλλογικά αντί ενός κλειστού κύκλου μερικών εκλεγμένων υπεύθυνων ή ειδικών. Ο στόχος είναι «ο καθένας να μπορεί να αισθανθεί πως τον αφορά και να συμμετέχει στις λειτουργίες του χώρου»,

σύμφωνα με τον Manuel Pascual από την αρχιτεκτονική οργάνωση Zuloark.

Προς έναν Αστικό Σχεδιασμό Ανοιχτού Κώδικα

Οι ομάδες της κοινότητας όπως οι Ecosistema Urbano⁶, Basurama⁷, Todo por la Praxis⁸ και Paisaje Transversal⁹ δοκιμάζουν και αυτές έναν αστισμό (urbanism) που βασίζεται στη συνεργατική διαχείριση, στον πειραματισμό, στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην ενσωμάτωση καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Εμπνευσμένοι από τον κόσμο του ανοιχτού λογισμικού, αυτές οι οργανώσεις προωθούν έναν αστικό σχεδιασμό ανοιχτού κώδικα. Αυτό μεταφράζεται στην ανάπτυξη μεθόδων σχεδιασμού και ψηφιακών εργαλείων που μπορούν να βοηθήσουν στην ώθηση της ικανότητας των πολιτών να εκφράζουν τους εαυτούς τους και τις ανάγκες τους και στο να μετατρέπουν τα διάφορα σχέδιά τους σε από κοινού παραγωγές.

Για παράδειγμα, η ομάδα **Basurama** οργάνωσε μια πρωτοβουλία που ονομάζεται Autobarrrios San Christobal στην οποία οι κάτοικοι μιας παραμελημένης γειτονιάς της Μαδρίτης δημιούργησαν έναν κοινόχρηστο χώρο, χρησιμοποιώντας την τοπική τους γνώση και ανακτημένα υλικά. Το πρότζεκτ Paisaje Tetuan ενθάρρυνε τους κατοίκους της γειτονιάς Tetuan να συνεργαστούν με αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες και σχεδιαστές ώστε να αναμορφώσουν την κεντρική πλατεία Leopoldo Luis καθώς και την περιοχή γύρω από αυτή.

Autobarrrios San Cristóbal. Basurama

Ο αστικός σχεδιασμός ανοιχτού κώδικα δεν αποτελεί μία επιχείρηση παρά μία διαδικασία εγκαθίδρυσης των απαιτούμενων χώρων για την ανάπτυξη των κοινών. Αυτός είναι ένας από τους σκοπούς που έχουν οι συνεργατικές ψηφιακές πλατφόρμες οι οποίες μπορούν και ενώνουν διαφορετικούς κοινωνικούς κόσμους. Αυτές οι πλατφόρμες λειτουργούν ως το σημείο συνάντησης μεταξύ του «κρυμμένου» κόσμου των κατοίκων, των χρηστών, των χάκερς, των καλλιτεχνών και του «πάνω» κόσμου της διοίκησης, των επιχειρήσεων και των μηχανικών.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διευκολύνουν, έτσι, τα αυτοδιαχειριζόμενα εργαστήρια των πολιτών και κινητοποιούν εκατοντάδες ανθρώπους για εκδηλώσεις σε χρόνο μηδέν -ο εξοπλισμός και η υποδομή για το Campo de La Cebada χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά μέσω του crowdfunding. Πλατφόρμες για δικτύωση των εργαστηρίων πολιτών, όπως το πρόγραμμα "Ciudadania 2.0" (Πολίτης 2.0) που δημιουργήθηκε από το Media Lab Prado και τη Secretaria General Iberoamericana (SEGIB), διευκολύνουν το μοίρασμα των πόρων και την ορατότητα. Ο διαδραστικός χάρτης Los Madriles¹⁰ περιλαμβάνει δημοψηφίσματα σε πραγματικό χρόνο για καινοτομίες πολιτών και κοινωνικών

ομάδων, συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικά κέντρα, κοινόχρηστους κήπους, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και άλλα.

Η πλατφόρμα του Media Lab Prado¹¹ που είναι ανοιχτή για την ανακοίνωση νέων σχεδίων βοηθά στη διάδοση των εργαστηρίων και των πειραμάτων που σχετίζονται με την πόλη και τους κοινόχρηστους χώρους -αστική γεωργία, οπτικοποίηση δεδομένων, πολιτιστικά γεγονότα, αστική οικονομία, κλπ. Το ψηφιακό πρόσωπο του Media Lab Prado παρέχει πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο στους κατοίκους της περιοχής Letras πάνω στην έρευνα, στα εργαστήρια και στους νέους πειραματισμούς που λαμβάνουν χώρα καθώς και τους επιτρέπει να δημοσιεύουν τις δικές τους ανακοινώσεις για εκδηλώσεις και για τα νέα της γειτονιάς.

Δημιουργώντας τα Κοινά της Μαδρίτης: Ο Έντονος Καθημερινός Ακτιβισμός

Το κίνημα γύρω από τους δημόσιους χώρους στη Μαδρίτη έχει ρίζες που φτάνουν ως την Καταστασιακή Διεθνή¹² της δεκαετίας του 1960. Υποστηρίζει πως ο πειραματισμός και η κινητοποίηση ενός ευρύτερου φάσματος γνώσης, είτε ειδικής είτε καθημερινής, αποτελούν τη βάση για ένα ανανεωμένο πρόταγμα του κοινωνικού ιστού. Με το να προτρέπει τους πολίτες να δρουν άμεσα στο αστικό περιβάλλον και να δημιουργούν ελεύθερα την καθημερινότητά τους, διαφοροποιεί τον εαυτό του από τη στρατευμένη πολιτική, για να υπερασπιστεί έναν έντονο καθημερινό ακτιβισμό.

Αντίθετα από τους πειραματισμούς της Μαδρίτης, το Καταστασιακό κίνημα παρέμεινε περιορισμένο σε λογοτεχνικό και θεωρητικό επίπεδο¹³. Οι νέες όμως ψηφιακές τεχνικές κατασκευής και τα εργαλεία έχουν αλλάξει αυτή την κατάσταση. Επέτρεψαν στους ακτιβιστές και στους κατοίκους της Μαδρίτης να απαιτήσουν την υλική πραγματοποίηση του Καταστασιακού ιδεώδους και να υπερασπιστούν το «δικαίωμα στην υποδομή των πόλεων». Το δικαίωμα αυτό δεν περιορίζεται στην απαίτηση ισότιμης

πρόσβασης στους πόρους της πόλης, αλλά αφορά και την υποδομή της πόλης, το «αστικό υλικό» (στη hardware).

Προχωρά πέρα από την κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική ζωή στην συνδημιουργία των δημόσιων χώρων της πόλης, του εξοπλισμού και των άλλων αστικών υποδομών. Έτσι, τα κινήματα της Μαδρίτης είναι κομμάτι της «δημιουργικής εποχής». Στα εργαστήρια των πολιτών, οι φυσικές και οι υλικές απόψεις έρχονται μπροστά από τις διανοητικές και τις πολιτικές θεωρήσεις. Οι κάτοικοι πάνε πρώτα στον κήπο, όπου μπορούν να ανταλλάξουν και να δημιουργήσουν και μόνο τότε αρχίζουν να συζητούν για τα ευρύτερα πολιτικά θέματα. Σε αυτού του είδους τον «μαλακό ακτιβισμό» ο **κοινόχρηστος χώρος** μετατρέπεται στο νέο μεταίχμιο όπου η πολιτική αναδημιουργία μπορεί να ξεκινήσει.

Εξερευνώντας τα αστικά πειράματα της Μαδρίτης μπορούμε να καταλάβουμε καλύτερα τις συνθήκες που χρειάζονται ώστε να δημιουργήσουμε τα αστικά κοινά. Πρώτα από όλα χρειάζεται ένας κενός χώρος και η δυνατότητα του να χρησιμοποιηθεί ένα μέρος του για πειραματισμό και δημιουργία. Ο χώρος θα πρέπει επίσης να είναι ενδιάμεσος -ούτε ιδιωτικός, ούτε δημόσιος- και εγγενώς ευέλικτος και κατάλληλος για δημόσιες συγκεντρώσεις. Έπειτα χρειάζονται τα ψηφιακά εργαλεία και η απόκτηση της τεχνικής ικανότητας ώστε να παραχθεί ο κοινόχρηστος χώρος. Τέλος, ξεκινά η «δημιουργία» με τη συνεχή διάδραση μεταξύ του υλικού και του διανοητικού αποτελέσματος.

Το πώς τέτοια πειράματα αστικών κοινών θα αναπτυχθούν και θα διαχειριστούν μακροπρόθεσμα μένει να απαντηθεί. Από αυτή την άποψη, όλα απομένουν να γίνουν.

Σημειώσεις:

1. <https://www.democraciarealya.es/manifiesto-comun/manifiesto-english/>
2. Επί τόπου

3. <https://latabacalera.net/c-s-a-la-tabacalera-de-lavapies/>
4. <https://estaesunaplaza.blogspot.fr/>
5. <https://es-la.facebook.com/campodecebada/>
6. <https://www.ecosistemaurbano.com/>
7. <https://basurama.org/>
8. <https://www.todoporlapraxis.es/>
9. <https://www.paisajetransversal.org/>
10. <https://www.losmadriles.org/>
11. <https://medialab-prado.es/convocatorias>
12. https://monoskop.org/Situationist_International
13. <https://metropoles.revues.org/2902>

*Άρθρο που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα The Conversation. Ο Raphael Besson είναι ερευνητής στο Πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ και ειδικός στην κοινωνική οικονομία του αστικού χώρου.

Καταλανισμός

Νώντας Σκυφτούλης

Ο μαΐστρος του ρομαντισμού (λατρεία της παράδοσης, ανάμνηση της μοναδικότητας, μεγαλείο του παρελθόντος, συναίσθημα ενότητας) διασκόρπισε τον εθνικισμό σε όλη την Ευρώπη ακόμη και στα Βαλκάνια τροφοδοτώντας με τους αντίστοιχους «-ισμούς» όλα τα έθνη. Το να μιλάει ο κάθε λαός τη γλώσσα του και να διαχειρίζεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, το σύνολο της ζωής του τελικά, δεν θα΄ταν πρόβλημα. Άλλο όμως αυτό και άλλο

να θέλει να τα επιβάλλει παντού, δηλαδή να κατασκευάσει εθνοκράτος.

Με τη Ζενεραλιδάδ και τον Λιουί Κομπανύς συγκυβερνήσαμε στην Ισπανία το 1936 και κανένας καταλανισμός δεν εμπόδισε τους Καταλανούς της φάλλαγγας Ντουρούτι να πέσουν υπερασπιζόμενοι τους Καστιγιάνους στη Μαδρίτη. Μα είναι απλό. Δεν υπήρχε καταλανισμός εκείνη την περίοδο και αν υπήρχε ήταν προνομιακό νόημα των ανωτέρων τάξεων. Οι εργάτες είχαν τότε το δικό τους νόημα. Ήταν αναρχικοί και σοσιαλιστές και είχαν την εμπειρία του καταλανισμού, του οποίου οι ηγέτες του συμμάχησαν λίγα χρόνια πριν με τον Ισπανό δικτάτορα Πρίμο Ντε Ριβέρα ενάντια στον κοινό κίνδυνο που ήταν το εργατικό και κοινωνικό κίνημα που απειλούσε τον ισπανικό καπιταλισμό και κρατισμό στο σύνολό του.

Αυτή είναι η ιστορική πραγματικότητα, παντού πανομοιότυπη της κοινοτοπίας του εθνοκρατισμού. Είναι αλήθεια ότι η Καταλονία περνώντας ιστορικά όλες τις φάσεις του φεουδαρχικού κύκλου και είτε σαν κομητεία, είτε σαν πριγκιπάτο, είτε σαν βασίλειο, είτε σαν αποικιοκρατική δύναμη, διατηρούσε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός έθνους το οποίο απαιτούσε τη μη-ενσωμάτωση του στο ευρύτερο ισπανικό πλαίσιο και αυτό τις περισσότερες το πετύχαινε, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που συγκροτούσε κρατικές δομές και ήταν μια ανάσα από την ανεξαρτησία.

Πάντα όμως την πορεία προς την ανεξαρτησία ή την αυτονομία, ακόμη και το δικαίωμα στη γλώσσα, ανέκοπταν οι δικτάτορες του Ισπανικού εθνοκρατισμού. Μόνο δικτάτορες και μόνο με δικτατορίες μπορούσε να περάσει ο ισπανικός εθνοκρατισμός και τούτο διότι η Ισπανία και οι συμπαθείς Ίβηρες δέχτηκαν ουκ ολίγες προσμίξεις και αλληλεπιδράσεις μέχρι να κατασταλάξουν να δεχτούν και αυτοί μαζί με πολλούς ευρωπαίους το αίμα και τη γη σαν ενοποιητικούς παράγοντες.

Τι να πούμε για τους Βησιγότθους, τους Άραβες ή για τα τεράστια σύνορα της μεγαλύτερης αποικιακής δύναμης που υπήρξε η Ισπανία; Ποιος Ισπανός μπορεί πράγματι να πιστέψει ότι

βρίσκεται σε ένα έθνος με μία γλώσσα, με κοινό νου και με κοινές προοπτικές;

Οι λαοί και τα έθνη της Ισπανίας είναι δομημένα ιστορικά σύνολα που δεν μπορούν να συμβιβαστούν με τις απλουστεύσεις ενός εθνοκράτους. Συνήθως ένας Φράνκο με τη βία και το αίμα επανέφερε την Ισπανία στην καστιλιάνικη κυριαρχία. Το Φρανκικό φασιστικό κράτος κράτησε πολύ αφού φρόντισε να καταστείλει και να ενσωματώσει βίαια όλα τα έθνη της Ισπανίας. Η φασιστική δικτατορία του Φράνκο κράτησε πολύ. Οι αγώνες όμως των λαών της Ισπανίας συνέχιζαν να υποδαυλίζουν το εθνοκράτος συνέχιζαν να αντιστέκονται και κυρίως, με εκκωφαντικό τρόπο, οι Βάσκοι μεσούσης της δικτατορίας.

Με την πτώση της δικτατορίας ο καταλανισμός προσλαμβάνει διαστάσεις που ποτέ δεν είχε. Γίνεται μαζικό κοινωνικό κίνημα όπου διαπερνά καθολικά σχεδόν και τις κατώτερες τάξεις και πετυχαίνει ένα είδος αυτονομίας με κρατικές δομές.

Στο ζήτημα τώρα της ανεξαρτησίας υπάρχουν ερωτήματα τα οποία λίγο-πολύ είναι απαντημένα από την ιστορία αλλά ας τα ξαναθυμηθούμε...

1. Είναι όρος ύπαρξης για την καταλανική εθνότητα ένα εθνοκράτος όπως στην περίπτωση της Παλαιστίνης ή είναι όρος ύπαρξης ενός καθολικού νοήματος; Αν είναι το δεύτερο υπάρχουν σημαντικότερα νοήματα από την προοπτική ενός ακόμη εθνοκράτους.

2. Ο σεβασμός στην τοπικότητα είναι εκ των ων ουκ άνευ. Όταν μάλιστα η τοπικότητα αναιρεί ή αναιρείται από την ευρύτερη κοινωνία τότε δεν μπορούν να συνυπάρξουν. Εδώ τι ακριβώς αναιρείται; Το κοινωνικο-οικονομικό (γιατί οι εθνικές κατοχυρώσεις ήδη απολαμβάνονται) σύστημα, δηλαδή ο καπιταλισμός; Σίγουρα όχι. Μάλιστα πολλοί λένε ότι η ανεπτυγμένη Καταλονία δεν θέλει να διαμοιράσει τον πλούτο της με τους υπόλοιπους Ισπανούς. Δεν το λέμε εμείς εδώ σαν επιχείρημα, αποτελεί όμως καπιταλιστική αρχή η διαφύλαξη και η

αύξηση του πλούτου και μοιραία η Καταλονία θα ακολουθήσει αυτή την αρχή και ας μην είναι στις προσδοκίες της.

3. Όταν μια εθνότητα υψώνει τη σημαία του εθνοκρατισμού δεν συσπειρώνει και αναπαράγει τον ευρύτερο εθνοκρατισμό στο εσωτερικό των κοινωνιών;

Στην περίπτωση της Καταλονίας ο καταλανισμός από το 1934 και μετά είναι σε προοδευτική κατεύθυνση και έρχεται σε σύγκρουση με το πολύ βρώμικο ιστορικά ισπανικό κράτος, το πιο γνωστό αιματοβαμμένο εντός και εκτός της επικράτειας του.

Είμαστε δίπλα και αλληλέγγυοι στην αντίσταση των Καταλανών για περισσότερη αυτονομία αλλά θα λέγαμε «ναι σε όλα» αν αυτή η αυτονομία ανέτρεπε, αντιστρέφοντας ολοκληρωτικά, την προοπτική. Στην περίπτωση συγκρότησης εθνοκράτους ή βασιλείου -που αν επιμένουν κάποτε θα γίνει- δεν μπορούν να καμφθούν οι αντιρρήσεις, υιοθετώντας για όλες τις κοινωνίες την πολεμική προοπτική του εθνοκρατισμού.

Η.Π.Α.: Οι Λαϊκές Συνελεύσεις που Σαρώνουν τη Χώρα ως Δομικά Στοιχεία της Αντίστασης

Sarah Lazare για το AlterNet

Μετάφραση: Άντζελα Μπολέτση, επιμέλεια: Ιωάννα Μαραβελίδη

Από το Ράλει ως το Λος Άντζελες, οι κοινότητες βρίσκονται στην πρώτη γραμμή χτίζοντας τις δομές του κινήματος για μία συντονισμένη αντεπίθεση. «Ένα πράγμα που είναι πολύ σαφές υπό

τη διοίκηση του Τραμπ είναι ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να παραμένουμε στη γωνιά μας και στην ενασχόλησή μας με ατομικά και επιμέρους θέματα», δηλώνει ο Manzoor Cheema, ιδρυτικό μέλος της οργάνωσης *Μουσουλμάνοι για την κοινωνική δικαιοσύνη* και του *Project South* από το Ράλεϊ της Βόρειας Καρολίνας. «Επιθέσεις συμβαίνουν παντού κατά των μεταναστών, των προσφύγων, των Μουσουλμάνων, των μαύρων, των εργαζομένων και των Εβραίων».

Ο Cheema αποτελεί έναν από τους αμέτρητους ακτιβιστές σε όλη τη χώρα που οργανώνει μεγάλες λαϊκές συνελεύσεις για την ενδυνάμωση και την ενότητα των κοινοτήτων, οι οποίες βρίσκονται στο στόχαστρο αυτής της πολύπλευρης επίθεσης. Με ρίζες στο κίνημα των μαύρων στις Η.Π.Α., στο λατινοαμερικάνικο *Encuentro* και σε αριστερούς σχηματισμούς σε όλο τον κόσμο, τέτοιου είδους φόρουμ φαίνεται να κερδίζουν έδαφος, καθώς συνεχώς αυξανόμενα πλήθη συσπειρώνονται σε κοινοτικές συνελεύσεις για να σχεδιάσουν τις στρατηγικές της αντίστασης. Ενώ τα θέματα και οι τακτικές μπορεί να διαφέρουν, οργανωτές από όλη τη χώρα τονίζουν ότι στόχος τους είναι να ενδυναμώσουν την ανεξάρτητη υποδομή του κοινωνικού κινήματος ώστε να καταστεί δυνατή μια ευρύτερη και πιο αποτελεσματική αντεπίθεση -και να καθορίσουν τις ανάγκες των πλέον κατεστραμμένων κοινοτήτων από αυτή την οδυνηρή πολιτική στιγμή.

Μόνο στο Λος Άντζελες, τουλάχιστον 10 λαϊκές συνελεύσεις από τον Νοέμβριο ως τώρα έχουν συγκεντρώσει πλήθη που κυμαίνονται από 900 έως χιλιάδες άτομα. «Έχουμε μαζευτεί για να συζητήσουμε τα τρέχοντα πολιτικά δεδομένα και να υπενθυμίσουμε στον κόσμο ότι δεν είναι μόνος και ότι υπάρχουν και άλλοι άνθρωποι που εργάζονται και αγωνίζονται μαζί τους», λέει ο Armando Carmona, εκπρόσωπος της οργάνωσης *National Day Laborer Organizing Network*. «Μέσα από αυτές τις συνελεύσεις, υπήρξαν κινητοποιήσεις, εργαστήρια για την εκμάθηση των δικαιωμάτων μας και άλλες συγκεντρώσεις με αντικείμενο συζήτησης τις τοπικές επιτροπές άμυνας στις γειτονιές».

Οι σχηματισμοί αυτοί αποτελούν μέρος ενός ολόκληρου

οικοσυστήματος αντίστασης στον «Τραμπισμό», το οποίο συνεχίζει να οικοδομείται σε μεγάλη κλίμακα, καθώς εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο βγαίνουν στους δρόμους, οργανώνουν άμεσες δράσεις και χρησιμοποιούν τα σώματά τους για να αντισταθούν στη συνεχιζόμενη άνοδο των επιθέσεων εναντίον μεταναστών. «Με όλη αυτή την πολιτική κρίση που εκτυλίσσεται, η αντίδραση δεν είναι αρκετή», αναφέρει ο Reed Ingalls, μέλος της *Συμμαχικής δράσης στη Γειτονιά του Σιάτλ*, μιας από τις πολλές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν την οργάνωση λαϊκών συνελεύσεων σε περιοχές σε όλη την πόλη από το βράδυ των εκλογών και μετά. **«Αυτή τη στιγμή ο στόχος είναι η οικοδόμηση της υποστήριξης, της αλληλοβοήθειας και της κοινοτικής εξουσίας. Η βασική ιδέα είναι να ξεκινήσουμε βοηθώντας τους ανθρώπους να οργανωθούν και να το κάνουμε από γειτονιά σε γειτονιά, συνδέοντάς τους με τους τόπους στους οποίους ζουν και με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν».**

Εστιάζοντας βαθύτερα

Ενώ κάποιες λαϊκές συνελεύσεις συνδέονται με τοπικές οργανώσεις όπως το *Project South*, που έχει βάση την Ατλάντα, άλλες αναδύονται ανεξάρτητα. «Οι άνθρωποι χτίζουν νέους μηχανισμούς κοινοτικής εξουσίας», λέει ο David Abud, τοπικός οργανωτής του *National Day Laborer Organizing Network*. «Αυτό προέρχεται από τη συνειδητοποίηση πως η κρατική βία κατά των κοινοτήτων μας θα συνεχίσει να υφίσταται. Το κράτος δεν πρόκειται να είναι αυτό που θα σταματήσει να εξαπολύει βία προς εμάς. Εμείς είμαστε αυτοί που πρέπει να το σταματήσουμε».

Για τον Cheema, του οποίου η οργάνωση στο *Κίνημα Λαϊκών Συνελεύσεων* [People's Movement Assemblies (PMAs)] βασίζεται στο *Project South*, είναι ζωτικής σημασίας η δημιουργία ουσιαστικών χώρων που συγκεντρώνουν τους πλέον πληγέντες από την καταπίεση και την αδικία -ένας στόχος που απαιτεί κοπιαστική δουλειά. Τόνισε ότι **τα τοπικά PMAs χρονολογούνται από τις αρχές της δεκαετίας του 1980, με την ομάδα *Black Workers for Justice* να θέτει τα θεμέλια για τις συνεχιζόμενες**

διαδικασίες σήμερα.

«Έχουμε αυτό που λέμε μία δυνατή βάση συνεργασίας που παράγει τις συνελύσεις (PMAs) στο τρίγωνο της Βόρειας Καρολίνας», εξήγησε. «Αυτή η βάση συνεργασίας ιδρύθηκε την Πρωτομαγιά του 2016 από 15 οργανώσεις στις οποίες συμμετέχουν εργαζόμενοι, μαύροι, Λατινοαμερικάνοι, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι». Οι ομάδες που συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων είναι οι Black Workers for Justice, Muslims for Social Justice, Jewish Voice for Peace, Fight for \$15 και οι United Electrical, Radio and Machine Workers (UE), Local 150.

«Η πρώτη μας συνέλευση τον Δεκέμβριο καλέστηκε, οργανώθηκε και συγκλήθηκε από αυτές τις οργανώσεις», είπε ο Cheema που επισήμανε πως τα PMAs παρέχουν μετάφραση και δωρεάν παιδική φροντίδα. «Είμαστε πολύ ξεκάθαροι ως προς το ότι η ηγεσία θα πρέπει να ανήκει στις κοινότητες που πλήττονται περισσότερο από τους αγώνες που αναδεικνύουμε. Ταυτόχρονα όμως, οι συναντήσεις είναι ανοιχτές και διαφανείς».

«Μέσω αυτής της συνάντησης, δημιουργήσαμε ομάδες εργασίας που θα συνεχίσουν τη διαδικασία και θα διατηρήσουν τους στόχους της συνέλευσης», συνέχισε ο Cheema. Από τον Δεκέμβριο ως τώρα, ο συνασπισμός αυτός έχει οργανώσει 3 ακόμα PMAs σε κάθε ένα από τα οποία συμμετείχαν τουλάχιστον 100 άτομα.

Η ανακοίνωση για τη συνέλευση (PMA) που έγινε τον Ιανουάριο στο Ράλεϊ ασχολείται με τοπικά και εθνικά θέματα αναφέροντας: «Ο Τραμπ έχει διορίσει στο υπουργικό του συμβούλιο στελέχη πολυεθνικών και της Wall St., εχθρούς της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων ανθρώπων, πλούσιες ελίτ δηλαδή που μισούν τους ίδιους ανθρώπους που τα υπουργεία τους υποτίθεται πως έχουν καθήκον να διαφυλάσσουν. Η Δεξιά στο Ράλεϊ προσπαθεί να διατηρήσει τον έλεγχο στο κυβερνητικό γραφείο και έχει υφαρπάξει την εξουσία μεταβάλλοντας τον έλεγχο σε πολλές κρατικές υπηρεσίες». Σύμφωνα με τον Cheema, απαιτείται ακόμα περισσότερη δουλειά για να συγκεντρώσουμε τους ανθρώπους που επηρεάζονται περισσότερο από αυτά τα προβλήματα.

«Αναγνωρίζουμε πως πρέπει να γίνει λεπτομερής προσέγγιση των καταπιεσμένων ανθρώπων, κάτι το οποίο αποκαλούμε 'εστιάζοντας βαθύτερα'. Στην τελευταία συνέλευση (ΡΜΑ) προβάλλαμε την ανάγκη να προσεγγίσουμε ανθρώπους που έχουν πληγεί αλλά δεν έχουν πόρους και μπορεί να μην έχουν μέσα μεταφοράς».

«Το συμπέρασμά μου είναι πως από τότε που εμφανίστηκε ο Τραμπ, υπάρχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το μοντέλο των Λαϊκών Συνελεύσεων ΡΜΑ ώστε να οικοδομηθούν ισχυρότερες συμμαχίες και δίκτυα σε όλη τη χώρα. Αυτή η κίνηση όμως δεν είναι προσανατολισμένη προς την επίτευξη της εκλογής των Δημοκρατικών. Χρειαζόμαστε ανεξάρτητες δομές ριζωμένες έξω από τα πολιτικά κόμματα στη βάση τους, όπου οι άνθρωποι φέρουν προ των ευθυνών όποιον κι αν βρίσκεται στην εξουσία».

Από τη Μαύρη Ζώνη της Αλαμπάμα στην Αυτόνομη Ζώνη των Ζαπατίστας

Παρότι η τρέχουσα αναπαραγωγή των PMAs στο Ράλεϊ μπορεί να είναι νέα, το μοντέλο αυτό πηγάζει από βαθιές παραδόσεις.

«Υπάρχει μία ιστορία εδώ», είπε Kali Akuno, ο συνδιοργανωτής της ομάδας *Cooperation Jackson* με βάση το Μισισίπι και οργανωτής της ομάδας *Malcolm X Grassroots Movement*. Ο Akuno, ο οποίος οργανώνει λαϊκές συνελεύσεις στο Τζάκσον, τόνισε πως «η ιστορία αυτής της παράδοσης των λαϊκών συνελεύσεων πηγαίνει πολύ πίσω στη δουλειά. Εδώ στο Μισισίπι, αμέσως μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο, υπήρχαν καλά οργανωμένες και σχεδιασμένες λαϊκές συνελεύσεις μεταξύ των πρώην υποδουλωμένων μαύρων με αντικείμενο τη διάδοση πληροφοριών, ειδήσεων, την προσπάθεια εύρεσης των οικογενειών και την επαναδημιουργία της κοινότητας. Αυτή η παράδοση και η μνήμη παρέμεινε ζωντανή στις δεκαετίες του 1950 και του '60, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του Καλοκαιριού της Ελευθερίας (1964)¹».

Το *Project South* αποβλέπει στο πρότυπο του κινήματος της Ελευθερίας των Μαύρων στα μέσα της δεκαετίας του '60 που οργανώθηκε στην Αλαμπάμα και ηγήθηκε από τις ομάδες *Lowndes County Freedom Organization* και *Student Nonviolent Coordinating Committee* την εποχή του Jim Crow. Η προσπάθεια επικεντρώθηκε στη Μαύρη Ζώνη της Αλαμπάμα, όπου οι λευκοί ιδιοκτήτες των φυτειών διατηρούσαν τον κοινωνικο-οικονομικό έλεγχο πάνω στους μαύρους κατοίκους, πολλούς από τους οποίους απασχολούσαν ως επίμορτους καλλιεργητές. Όταν οι μαύροι κάτοικοι της Lowndes County άρχισαν να οργανώνονται ενάντια στη σχεδόν απόλυτη καταπίεση στο δικαίωμα ψήφου των Αφροαμερικανών, πολλοί δέχθηκαν ως αντίποινα εξώσεις από τους λευκούς γαιοκτήμονες. Τότε οργανώθηκαν μαζικές συνελεύσεις και στήθηκαν ολόκληρες πόλεις από σκηνές για τη στέγαση των νέων αστέγων, μία υποδομή που κράτησε 2 χρόνια και περιλάμβανε την άμυνα της ίδιας της κοινότητας ενάντια στην λευκή ρατσιστική βία.

Στην ηλικία των 85, ο Nellie Nelson, πρώην επίμορτος καλλιεργητής στη Lowndes County, αναφέρει: «Ενδιαφερόμουν πολύ για τις μαζικές συνελεύσεις γιατί ήθελα να μάθω όλα όσα μπορούσα και να κάνω ό,τι ήταν δυνατόν καθώς χρειαζόμασταν μεγαλύτερη βοήθεια εδώ στη Lowndes County και έπρεπε να ενωθούμε».

Οι ακτιβιστές όμως κοιτάζουν και πέρα από τα σύνορα των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένου του 6^{ου} Παναφρικανικού Κογκρέσου που πραγματοποιήθηκε στην Τανζανία το 1974, καθώς και το Κίνημα Εθνικής Απελευθέρωσης των Ζαπατίστας, το οποίο εξαπέλυσε επίθεση κατά της κυβέρνησης του Μεξικού και της Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου της Βόρειας Αμερικής το 1994. Οι Ζαπατίστας, οι οποίοι συνεχίζουν να οργανώνουν και να κατέχουν έδαφος στην Τσιάπας στο Μεξικό, εδραίωσαν εξ αρχής τις κοινοτικές συνελεύσεις στην πολιτική τους παράδοση, ως μια μορφή αυτοκυβέρνησης και αυτονομίας για τις ιστορικά καταπιεσμένες κοινότητες αυτοχθόνων.

Εν τω μεταξύ, τα Παγκόσμια Κοινωνικά Φόρουμ χρονολογούνται από το 2001, όταν άνθρωποι από όλο τον κόσμο συγκεντρώθηκαν στη Βραζιλία για να δημιουργήσουν μια εναλλακτική δομή σύγκλισης ενάντια στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, μία συγκέντρωση της παγκόσμιας καπιταλιστικής ελίτ. Εμπνευσμένα από το λατινοαμερικάνικο Encuentro, τα κοινωνικά φόρουμ έχουν έκτοτε οργανωθεί σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου και της περίπτωσης του Ιράκ, το οποίο πραγματοποίησε το 1^ο του κοινωνικό φόρουμ το 2013 υπό το σύνθημα «ένα άλλο Ιράκ είναι δυνατό με ειρήνη, ανθρώπινα δικαιώματα και κοινωνική δικαιοσύνη». Μερικά από τα πρώτα PMAς στις ΗΠΑ έλαβαν χώρα σε τέτοιες συναθροίσεις, όπως το *Border Social Forum* στο Ελ Πάσο του Τέξας και στη Σιουδάδ Χουάρες.

Η οργάνωση *Project South* άρχισε να κλιμακώνει τις προσπάθειές της για να οργανώσει τις *Συνελεύσεις του Κινήματος του Νότου* στον άμεσο απόηχο της Αραβικής Άνοιξης και αναφέρει τις δημόσιες συνελεύσεις στην πλατεία Ταχρίρ ως πηγή έμπνευσης. Ομάδες ατόμων που είχαν τα ηνία της αντίστασης στην Αίγυπτο, συμπεριλαμβανομένου του κινήματος της 6^{ης} Απριλίου, σήμερα καταδιώκονται βίαια και κυνηγιούνται από το καθεστώς του Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι, με την υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών. Παρ' όλα αυτά, το *Project South* σημειώνει ότι η πλατεία Ταχρίρ αποτέλεσε σημαντικό χώρο αντίστασης, γράφοντας: «Η κυβέρνηση ανέστειλλε τις υπηρεσίες επικοινωνιών αλλά οι άνθρωποι έκαναν χρήση άλλων μεθόδων και έστησαν ιατρικές σκηνές, πολιτιστικά γεγονότα και πολιτικές συζητήσεις».

Η έναρξη του *Κινήματος Ελευθερίας του Νότου* το 2012 εμπνεύστηκε, εν μέρει, από τις καταστροφές που προκάλεσε ο τυφώνας Κατρίνα στις κοινότητες των ακτών του Κόλπου του Μεξικού. «Αφότου έγιναν μάρτυρες και βίωσαν την καταστροφή του τυφώνα Κατρίνα και την αδυναμία του κινήματος να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, οι πιο ενεργοί του κινήματος εισήγαγαν περιφερειακές στρατηγικές για τη δημιουργία ισχυρότερων υποδομών και τη διασφάλιση της ικανότητας να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες κρίσεις σε κάθε μέτωπο», γράφει το *Project*

South. Από το 2008 έχουν λάβει χώρα τουλάχιστον 400 συνελεύσεις (PMAs) στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στην πορεία προς την 6^η Συνέλευση του Κινήματος του Νότου, τον Οκτώβριο του περασμένου έτους, οι βασικές οργανώσεις που αποτελούν μέρος όλου αυτού του δικτύου οργάνωσαν δεκάδες συνελεύσεις στον νότο, οργανώνοντας πρώην φυλακισμένους στην Αλαμπάμα, νέους στην Ατλάντα και αγρότες στη Μαύρη Ζώνη. **Αναμένεται ότι ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί, ίσως και να διπλασιαστεί φέτος. Συνελεύσεις θα λάβουν χώρα όλο το καλοκαίρι και νωρίς το φθινόπωρο.**

Πώς θα βγούμε από αυτό το αδιέξοδο;

Το Κίνημα Λαϊκών Συνελεύσεων (PMA) έχει διαδραματίσει έναν κρίσιμο ρόλο στο να ενωθούν μεταξύ τους τωρινοί και παλαιότεροι φυλακισμένοι καθώς και κινήματα στο εξωτερικό. Το 2011 η περιοχή Μοντγκόμερι στην Αλαμπάμα, φιλοξένησε τη Λαϊκή Συνέλευση Πρώην Κρατουμένων, που περιγράφεται ως «ιστορική συνάντηση αφιερωμένη σε τρεις κοινές στρατηγικές κατά των διακρίσεων στην απασχόληση, της κράτησης με χειροπέδες των γυναικών κρατουμένων κατά τη διάρκεια της εργασίας, και της στέρησης του δικαιώματος της ψήφου μετά την αποφυλάκιση».

Ο Kenneth Glasgow είναι ένας οργανωτής της *The Ordinary People Society* και του *Free Alabama Movement*, το οποίο αποτελείται από φυλακισμένους και το οποίο συντόνισε την **πανεθνική απεργία στις φυλακές τον περασμένο Σεπτέμβριο «για τον τερματισμό της δουλείας στην Αμερική»**. Ο ίδιος αναφέρει ότι οι άνθρωποι σε όλη την Αλαμπάμα συνεχίζουν να οργανώνουν PMAs σχετικά με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης και τον πόλεμο των ναρκωτικών. Αυτό περιλαμβάνει συνελεύσεις με πρώην και νυν κρατούμενους και τις οικογένειές τους, κάτι που επιτυγχάνεται μέσω τηλεδιασκέψεων και επισκέψεων στις φυλακές.

«Θέτουμε ερωτήσεις και λαμβάνουμε πληροφορίες σχετικά με το τι πρέπει να τεθεί επί τάπητος, τότε και πώς. Μόλις το κάνουμε αυτό, είμαστε σε θέση να προβούμε σε κάποιο είδος δράσης.

Συνήθως είναι κάποιου είδους πορεία ή διαμαρτυρία για την ανάδειξη ενός συγκεκριμένου ζητήματος. Έχουμε ήδη παραστεί σε φυλακές και ενώπιον του Τμήματος Διορθώσεων για να κάνουμε πορείες και διαδηλώσεις».

Σε μια τέτοια συνέλευση, τον Ιανουάριο, το *Free Alabama Movement* αποφάσισε να ξεκινήσει ένα μποϊκοτάζ στην Aramark, τον κορυφαίο διανομέα τροφίμων στις φυλακές, και στην Corizon, μια βασική ιατρική εταιρεία που επωφελείται από τις φυλακές. «Οι λαϊκές συνελεύσεις λειτουργούν τόσο καλά επειδή είναι απλές. Οι άνθρωποι έρχονται με ερωτήσεις. Εμείς απαντάμε στα ερωτήματα αυτά με λύσεις».

Σύμφωνα με τον Glasgow, ο οποίος ζει στην πόλη Ντόθαν της Αλαμπάμα, **οι συνελεύσεις (PMAs) σε ολόκληρη την πολιτεία και τη νοτιότερη περιοχή έχουν αυξηθεί ραγδαία από τότε που εξελέγη ο Τραμπ.** Οι άνθρωποι είναι πραγματικά φοβισμένοι και θέλουν να εμπλακούν και να συμμετάσχουν.

Οι συνελεύσεις κερδίζουν έδαφος καθώς άνθρωποι σε όλη τη χώρα πειραματίζονται με νέους σχηματισμούς. Ο Ayako Maruyama και ο Kenneth Bailey συμμετέχουν στο *Design Studio for Social Intervention* στη Βοστώνη. Από τον Νοέμβριο, η οργάνωσή τους έχει δημιουργήσει ένα «Κέντρο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης», που διαμορφώθηκε με πρότυπο τα κέντρα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για φυσικές καταστροφές, αλλά έχει σχεδιαστεί για να ανταποκρίνεται στην τρέχουσα πολιτική κρίση. Ο χώρος, ανοιχτός σε όλους, παρέχει ευκαιρίες για συλλογικό μοίρασμα τροφίμων, συλλογική θεραπεία, πολιτικές συζητήσεις, δημιουργία πολιτικής τέχνης, προβολές ταινιών, μελέτη ριζοσπαστικών βιβλίων και μουσικής. «Χρειαζόμαστε τρόπους ώστε να εκπαιδύσουμε την κοινωνία για την αντιμετώπιση των κοινωνικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ως μέρος της πολιτικής μας πρακτικής», δηλώνει ο Bailey.

Ο Akuno υπογραμμίζει ότι «είναι μία διαρκής πάλη η οικοδόμηση λαϊκών συνελεύσεων, το να διατηρείται η λειτουργία τους, να κρατιούνται ζωντανές και άμεσα ανταποκρινόμενες στα ζητήματα

της ημέρας καθώς και το να μην μετατρέπονται σε σεχταριστικά οχήματα. Όταν γίνονται σωστά, νομίζω πως οι συνελεύσεις αποτελούν τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία της κοινωνικής δομής από τα κάτω προς τα πάνω, της συμμετοχικής δημοκρατίας που προβάλλει τα συμφέροντα των κοινοτήτων, σε αντίθεση με οποιοδήποτε άλλο μέσο έχω χρησιμοποιήσει ποτέ.

Αυτή τη στιγμή η ύπαρξη των συνελεύσεων έχει σπουδαία σημασία διότι τόσοι πολλοί άνθρωποι στην κοινωνία μας βρίσκονται κοινωνικά προσανατολισμένοι προς τον ατομικισμό και την εξατομίκευση. Αυτό εκτρέφει μία ατμόσφαιρα και μία πολιτική κουλτούρα όπου δεν υπάρχει αλληλεγγύη. Η αλληλεγγύη όμως είναι μία απόλυτη ανάγκη τώρα. Η συνέλευση αποτελεί έναν πρακτικό τρόπο για να χτίσουμε την αλληλεγγύη και να θέσουμε ερωτήσεις όπως το πώς μπορούμε να αντισταθούμε, πώς μπορούμε να βρούμε διέξοδο από αυτό και ποιο είναι το πρόγραμμά μας ώστε να δημιουργήσουμε το μέλλον που θέλουμε».

Σημείωση:

1. Καμπάνια στις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 1964 σε μια προσπάθεια για την εγγραφή σε εκλογικούς καταλόγους των νοτίων πολιτειών όσων περισσότερων Αφροαμερικανών ψηφοφόρων.

Πηγή: <https://www.alternet.org/activism/why-popular-assemblies-springing-across-country-are-building-blocks-resistance>

Το κείμενο δημοσιεύεται στο Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 19.

**Ο Πειραιάς ανήκει στον κόσμο
της ελευθερίας και της**

αλληλεγγύης

Κείμενο του Ελεύθερου Κοινωνικού Χώρου Φαβέλα

Εδώ και δύο εβδομάδες λειτουργεί στο Μικρολίμανο του Πειραιά ο ελεύθερος κοινωνικός χώρος “Φαβέλα”. Ένας χώρος που φιλοδοξεί να αποκτήσει γείωση στην τοπική κοινωνία, ως ένα πεδίο που λειτουργεί πέρα από τις κατεστημένες σχέσεις της κυριαρχίας και που η κινητήρια ισχύς της λειτουργίας του δεν είναι το κέρδος ή η οποιουδήποτε είδους εκμετάλλευση, αλλά η αλληλεγγύη και η δημιουργία.

Η Φαβέλα, λοιπόν, αποτελεί έναν δημόσιο χώρο στο παρόν περιβάλλον ιδιώτευσης που επικρατεί, μέσα στον οποίο καταρρίπτεται στην πράξη κάθε είδους διαχωρισμός. Όλοι μαζί ανεξαρτήτου φύλου, φυλής, σεξουαλικότητας, φορολογικής δήλωσης κ.ο.κ δημιουργούμε συλλογικό χρόνο οργανώνοντας τις ζωές μας μέσα από οριζόντιες αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες και δομές. Με πυξίδα τη συμμετοχή και τη συνδιαμόρφωση σπάμε την ανάθεση και την αδιαφορία, δίνοντας “σάρκα και οστά” σε ένα παράδειγμα αυτοθέσμησης μέσα στο υπάρχον.

Η δημιουργία, λοιπόν, εδάφους στο οποίο φυτρώνουν σπόροι ελευθερίας και ζωής είναι κάτι παραπάνω από λογικό και αναμενόμενο να ερίζει και να τρομάζει οπαδούς του μίσους και του θανάτου, όπως ναζί, φασίστες, εθνικιστές και άλλα τέτοια σκουπίδια. Έτσι, τα ξημερώματα της Παρασκευής, ώρα που οι ποντικοί εμφανίζονται, στην είσοδο μας βάφτηκε ένα φασιστικό σύνθημα (δεν κρίνεται σκόπιμο να το αναπαράγουμε). Το σύνθημα αυτό φυσικά σβήστηκε άμεσα από τα άτομα της συνέλευσης του χώρου, δείγμα της ζωτικότητας και των αντανάκλαστικών που την διατρέχουν.

Το χρονικό, λοιπόν, της θρασύδειλης ενέργειας και οι επιπτώσεις της έλαβαν τέλος σε λιγότερο από μερικές ώρες και οι νοσταλγοί του Χίτλερ έμειναν με τα γνωστά τους ιντερνετικά παραλληλήματα, περί της άγρυπνης και πανταχού παρουσίας τους,

Νεφελίμ, Χερουβίμ κτλ.

Πρέπει, ωστόσο, να επισημάνουμε πως το κείμενο αυτό δεν γράφεται ως απάντηση στα 10 δευτερόλεπτα μιας βραδινής πανικόβλητης ενέργειας, καθώς την ώρα που η ναυαρχίδα νεοναζιστική οργάνωση (Χ.Α) και τα παρακλάδια της (Α.Μ.Ε, ΛΕΠΕΝ και σία) παραπαίουν κάνοντας σπασμωδικές κινήσεις, την απάντηση την δίνει ο κόσμος της ελευθερίας έμπρακτα, όχι νύχτα με μπογιές, αλλά μέρα με δράσεις, εκδηλώσεις, ανοιχτούς χώρους και δομές. Από την πρωτόγνωρη αλληλεγγύη που δείχνει η κοινωνία στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, μέχρι τις επισκέψεις αντιφασιστών στα γραφεία των ναζί στη Μεσογείων (και σε πολλά άλλα μέρη), γίνεται σαφές πως η φασιστική βλέννα δεν έχει θέση στον δημόσιο λόγο και χώρο.

Εμείς, λοιπόν, ως εκ θεσμίσεως αντιφασιστικός χώρος δηλώνουμε πως θα είμαστε εδώ συνεισφέροντας στον αντιφασιστικό αγώνα με κάθε τρόπο, είτε “αγκαλιάζοντας” τα υποκείμενα που εχθρεύονται οι φασίστες, είτε βάζοντας αναχώματα στη μισαλλόδοξη δράση τους.

Καταληκτικά, να ενημερώσουμε άπαντες πως η Φαβέλα θα μείνει ανοιχτή και η χροιά ελευθερίας και αλληλεγγύης που την διαπνέει θα εξαπλωθεί. Γιατί ο Πειραιάς σίγουρα δεν ανήκει σε μιάσματα που δολοφονούν Πειραιώτες και μετανάστες, αλλά σε όλους εμάς που αγωνιζόμαστε για να τον δούμε καθαρό από νεοναζιστικά φίδια. Ενώπια σε κάθε ψήγμα φασιστικής παρουσίας και ρητορικής.

Ούτε βήμα πίσω.

Οι Αυτόχθονες Λαοί της Βραζιλίας και η Συνεχιζόμενη Γενοκτονία τους

Ο Λάδιο Βέρον, ηγέτης μιας φυλετικής ομάδας της φυλής των Γκουαρανί-Καϊοβά, θα ταξιδέψει στην Ευρώπη από τις 12 Μαρτίου έως τις 8 Ιουνίου για να καταγγείλει τις συνθήκες γενοκτονίας που βιώνει ο λαός του και να προσπαθήσει να εδραιώσει συμμαχίες με οργανώσεις και συλλογικότητες διεθνώς, σε μια προσπάθεια να αποτρέψει τη συνέχιση της δολοφονίας των Γκουαρανί-Καϊοβά και την εκδίωξή τους από τη γη τους, πράγμα που θα τους εξαναγκάσει να ζήσουν στα υποβαθμισμένα προάστια των πόλεων.

Περισσότερες πληροφορίες για τις εκδηλώσεις στην Ελλάδα [δείτε εδώ](#).

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΓΚΟΥΑΡΑΝΙ-ΚΑΪΟΒΑ

Ο λαός των Γκουαρανί-Καϊοβά αποτελείται από 47 χιλιάδες άτομα περίπου, που ζουν, τα περισσότερα, στην πολιτεία του Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, στην κεντροδυτική Βραζιλία.

Το κράτος της Βραζιλίας αμελεί κατ' εξακολούθηση να τηρήσει τις υποχρεώσεις του ως εγγυητής των δικαιωμάτων των ιθαγενών λαών σύμφωνα με το Σύνταγμα, καθώς και τη Σύμβαση 169 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΟΙΤ).

Πρόσφατα (18/01/2017), ο υπουργός Δικαιοσύνης δημοσίευσε ένα διάταγμα το οποίο τροποποιεί τις παραμέτρους οριοθέτησης των εδαφών των ιθαγενών, παραχωρώντας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Ασφάλειας, εξουσίες που τους επιτρέπουν την επανεξέταση όλων των αναλύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από το το Εθνικό Ίδρυμα σχετικά με τους Ιθαγενείς (FUNAI), υποτάσσοντας τα δικαιώματα των αυτοχθόνων λαών στα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα της κυβέρνησης.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Η εισβολή και η αρπαγή της γης των Γκουαρανί-Καϊοβά ξεκίνησε, όπως συνέβη και σε ολόκληρη τη Βραζιλία, με τον αποικισμό της χώρας από τους Πορτογάλους το 1500 και εντάθηκε από το 1880 και μετά.

Μεταξύ των ετών 1915 και 1928 οι κάτοικοι πολυάριθμων χωριών έχασαν τη γη τους και περιορίστηκαν σε οκτώ «προστατευόμενες περιοχές» από τον Φορέα Προστασίας των Ιθαγενών (SPI). Γνώρισαν τη σωματική, τη ψυχολογική και την πολιτισμική βία σε μια διαδικασία απογύμνωσής τους από τα εδάφη τους, βία η οποία ενισχύθηκε με το δικτατορικό καθεστώς του Estado Novo (1837-1945). Για να αποδοθούν τα εδάφη τους απαλλαγμένα από κατοίκους στους εποίκους που κατέφθαναν για τη Μεγάλη Πορεία προς τα Δυτικά, την οποία προωθούσε η κυβέρνηση του Ζετούλιο Βάργκας, οι Γκουαρανί-Καϊοβά, αναγκάστηκαν να ζήσουν σε οριοθετημένες περιοχές υπό την κηδεμονία του κράτους, ενώ συναντούσαν εμπόδια όταν ήθελαν να προβούν σε επίσημη καταγραφή των περιουσιών τους, ακόμη και όταν ήθελαν να τις υπερασπιστούν ενώπιον του δικαστηρίου. **Οι περιουσίες τους εξανεμίστηκαν και τα εδάφη τους διαμοιράσθηκαν σε τρίτους μέσα από μη νόμιμες διαδικασίες. Ο λαός υπέκυψε, πολλοί αυτόχθονες εξοντώθηκαν και ολόκληρες κοινότητες εξαφανίστηκαν από προσώπου γης.**

Το 1967, κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας η κυβέρνηση αντικατέστησε το SPI με το Εθνικό Ίδρυμα για την Προστασία των Ιθαγενών (FUNAI), το οποίο δημιουργήθηκε ως όργανο του Υπουργείου Εσωτερικών, του ίδιου υπουργείου που ήταν υπεύθυνο για τη διάνοιξη αυτοκινητοδρόμων και για το αναπτυξιακό σχέδιο. Για μια ακόμη φορά τα συμφέροντα των αυτοχθόνων υποχώρησαν μπροστά στην κυβερνητική πολιτική και τα ιδιωτικά συμφέροντα, ενώ ενισχύθηκαν ο αποικισμός και οι βιαιοπραγίες προς τους αυτόχθονες λαούς.

Στα τέλη της δεκαετίας οι Γκουαρανί-Καϊοβά ξεκίνησαν νομικές ενέργειες σε ευρεία κλίμακα για την ανάκτηση των εδαφών τους

που τα είχαν χάσει και τα είχαν καταλάβει άτομα που δεν ήταν ιθαγενείς.

Οι διακηρύξεις του Ομοσπονδιακού Συντάγματος της 5^{ης} Οκτωβρίου του 1988, σήμαιναν μια μεγάλη πρόοδο όσον αφορά την αναγνώριση των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων λαών στα εδάφη των προγόνων τους. Έπαψαν να τελούν υπό την κηδεμονία του κράτους και έγιναν άτομα με δικαιώματα. Από την άλλη, οι κοινωνικές τους οργανώσεις, τα έθιμα, οι δοξασίες και οι παραδόσεις τους άρχισαν να κερδίζουν αναγνώριση.

Το 2012, το βραζιλιάνικο κράτος υπογράφει τη Σύμβαση 169 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΟΙΤ) σχετικά με τους Ιθαγενείς και τους Φυλετικούς Λαούς (1989) που ορίζει τις υποχρεώσεις του κράτους σε ό,τι αφορά την εγγύηση της προστασίας των αυτοχθόνων λαών, της ακεραιότητάς τους, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, των εδαφών τους, της κληρονομιάς τους και του περιβάλλοντός τους, καθώς και της συμμετοχής τους στην κοινωνική ανάπτυξη και, ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις πολιτικές που τους επηρεάζουν.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΓΚΟΥΑΡΑΝΙ-ΚΑΪΟΒΑ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα, το Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, είναι η περιοχή της Βραζιλίας με τους μεγαλύτερους δείκτες βίας εναντίον των αυτοχθόνων λαών και τις πιο έντονες συγκρούσεις για ζητήματα που αφορούν την έγγεια ιδιοκτησία. Οι διάφορες κυβερνήσεις, μην τηρώντας το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα, δεν εγγυήθηκαν την οριοθέτηση των πατρογονικών εδαφών των Γκουαρανί-Καϊοβά, οι οποίοι ζουν σε μικρά χωράφια, πνιγμένοι ολόγυρα από την καλλιέργεια του ζαχαροκάλαμου και της γενετικά τροποποιημένης σόγιας, που απαιτούν την εντατική χρήση φυτοφαρμάκων, που με τη σειρά τους δηλητηριάζουν τους ποταμούς και τα χώματά τους, πράγμα που τους εξαναγκάζει να ζουν χωρίς τις κατάλληλες συνθήκες για την καλλιέργεια της γης, το κυνήγι και το ψάρεμα, και είναι εμπόδιο στην πρόσβασή τους στα φαρμακευτικά τους φυτά.

Με δυο λόγια, δεν μπορούν να ζήσουν σύμφωνα με τα ήθη και τα

έθιμά τους. Ο τρόπος ζωής των αυτοχθόνων εξαρτάται από τη γη, όσον αφορά τη γεωργία και τη διατροφή, την ανάπτυξη της κουλτούρας τους, των πεποιθήσεων και των παραδόσεών τους. Στο όνομα της ανάπτυξης και των αγροτικών επιχειρήσεων, ένας λαός με χιλιόχρονες παραδόσεις εξολοθρεύεται λόγω της βίας που ασκούν οι μισθοφόροι που στέλνουν οι μεγάλοι γαιοκτήμονες. Λόγω της έλλειψης τροφής, ιατρικής περίθαλψης και πόσιμου νερού, καθώς και λόγω δηλητηριάσεων.

Ένα μέρος των Γκουαρανί-Καϊοβά ζεί στις οκτώ προστατευόμενες περιοχές (reservas) του Μάτου Γκρόσου ντου Σουλ, σε καθεστώς περιορισμού. Στο Ντουράντος, όπου βρίσκεται η μεγαλύτερη προστατευόμενη περιοχή, 15 χιλιάδες αυτοχθόνων ζουν σε 3000 εκτάρια. Πολλές κοινότητες προβαίνουν στη λεγόμενη ανάκτηση (retomada) σε μια προσπάθεια να πάρουν πίσω τη γη των προγόνων τους, ζώντας στις παρυφές των αυτοκινητοδρόμων, κυνηγημένοι από τους μεγάλους γαιοκτήμονες (latifundistas).

ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΧΘΟΝΩΝ

Η κληρονομιά των αυτοχθόνων έρχεται από τα προγονικά εδάφη των ιθαγενών μαζί με τους φυσικούς πόρους, δέντρα, ζώα, ποτάμια, ψάρια, καθώς και από τις παραδοσιακές γνώσεις τους, τέχνες, τελετουργίες, κλπ. Όλα αυτά πρέπει να τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά οι αυτόχθονες όπως ορίζει το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα και η παραβίασή τους θεωρείται έγκλημα.

Μέχρι τον Αύγουστο του 2016, από τα 1113 εδαφικά τμήματα που ήταν αναγνωρισμένα ως ιθαγενικά εδάφη σε διαδικασία αναγνώρισης από το βραζιλιάνικο κράτος ή διεκδικούμενα από τις κοινότητες, μόνο τα 398 -το 35,7%- είχαν καταχωρηθεί ως τέτοια.

Καθορισμός Τύπων Γης		Διεκδικούμενα γαιοτεμάχια στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ
Γη χωρίς πρόβλεψη	Διεκδικούνται από την κοινότητα, αλλά δεν καταγράφονται στη λίστα του ιδρύματος FUNAI για την πραγματοποίηση μελέτης	68
Γη προς αναγνώριση	Περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα του ιδρύματος FUNAI για μελλοντική αναγνώριση, με ήδη συγκροτημένες Τεχνικές ομάδες	10
Ήδη αναγνωρισμένη γη	Αναγνωρισμένη ως παραδοσιακά εδάφη από τις Τεχνικές Ομάδες του ιδρύματος FUNAI, σε αναμονή για αναγνώριση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης	6
Γη δεδηλωμένη	Αναγνωρισμένη από το υπουργείο Δικαιοσύνης, σε αναμονή για πιστοποίηση	8
Γη τιτλοδοτημένη	Με Διάταγμα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, σε αναμονή για κτηματογράφηση	4

Στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, από τα 96 διεκδικούμενα γαιοτεμάχια μόνο 4 είναι πιστοποιημένα, 8 δεδηλωμένα, 6 αναγνωρισμένα, 10 σε διαδικασία αναγνώρισης και 68 δίχως καμία πρόβλεψη.

Το κράτος της Βραζιλίας είναι υπεύθυνο για τη βία, υπό την οποία ζουν οι Γκουαρανί Καϊοβά, πρώτον επειδή πουλάει τα εδάφη τους και τους περιορίζει σε μικρές προστατευμένες περιοχές, και τώρα λόγω της αδιαφορίας και της καθυστέρησης για την οριοθέτηση των προγονικών τους εδαφών.

ΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΩΝ

Το 2015, σύμφωνα με το Ιεραποστολικό Ιθαγενικό Συμβούλιο (CIMI), 137 ιθαγενείς δολοφονήθηκαν στη χώρα, οι 36 στην περιοχή του Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ και οι περισσότεροι ανήκαν στο λαό των Γκουαρανί Καϊοβά.

Οι ιθαγενικές κοινότητες επιχειρούν να ανακτήσουν ένα μέρος των εδαφών τους που ήδη έχει κατοχυρωθεί ως δικό τους, αλλά παραμένει σε χέρια μη ιθαγενών. Κτηματίες, μισθοφόροι, πολιτικοί και αστυνομικοί επιτίθενται στις κοινότητες. Μια

τέτοια περίπτωση είναι η κοινότητα Νιαντερού Μαρανγκατού (Ñhanderu Marangatu), των οποίων η γη βρίσκεται στο μεγαλύτερο μέρος τους στα χέρια της αγροτοβιομηχανίας, παρόλο που έχει πιστοποιηθεί από το 2005. Το 2015 μάλιστα δέχτηκαν επίθεση παραστρατιωτικών ομάδων με την άμεση συμμετοχή βουλευτών και την αδράνεια της αστυνομίας. Σ' αυτή την επίθεση πολλοί ιθαγενείς τραυματίστηκαν και ο νεαρός Σιμιάο Βιλιάμπα δολοφονήθηκε.

Οι κτηματίες δημιουργούν παραστρατιωτικές ομάδες για να χτυπούν τις κοινότητες με διάφορους τρόπους, απειλές, ξυλοδαρμούς, βασανιστήρια, βιασμούς, δολοφονίες. Οι εμπλεκόμενοι εγκληματίες θεωρούν τους εαυτούς τους νομιμοποιημένους από την εξουσία, επειδή πολύ σπάνια γίνονται ανακρίσεις για να διελευκανθούν εγκλήματα που καταγγέλλονται από τους ιθαγενείς. Η εκτελεστική και δικαστική εξουσία νομιμοποιούν τα εγκλήματα των κτηματιών ενώ μπλοκάρουν την οριοθέτηση γαιών, είτε με διοικητικές παρεμβάσεις είτε δικαστικά. **Αυτό δεν αποτελεί απλώς αδιαφορία, αλλά συμμετοχή και αποδοχή του εγκλήματος της γενοκτονίας.**

Τον Ιούλιο του 2016, το Μεγάλο Συμβούλιο Γκουαρανί Καϊοβά της Aty Guasu (ιθαγενική συνέλευση) συνεδρίασε για να απαιτήσει την τιμωρία των δολοφόνων μιας άλλης σφαγής, στο Κααραπό, τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς:

«Αποφασίσαμε να πραγματοποιήσουμε αυτή τη σύσκεψη στο Κααραπό, στην ιθαγενική γη Νιαμοί Γουαβιραί, μια από τις ανακτημένες που κατάφεραν να πάρουν πίσω οι οικογένειες που ζούσαν περιορισμένες στην προστατευμένη περιοχή του Τε'γι Κουέ από το 1920, εξαναγκασμένες από το κράτος. Ήρθαμε εδώ πρώτα και κύρια για να δείξουμε την αλληλεγγύη μας στις οικογένειες που αποδεκατίστηκαν από τη επίθεση των παραστρατιωτικών ομάδων των κτηματιών, που επιτέθηκαν με πυροβόλα όπλα, τραυμάτισαν τους συγγενείς μας και δολοφόνησαν τον αγαπημένο μας υπεύθυνο υγείας Κλοντιοντί, το τελευταίο θύμα από 25 άμεσες και ένοπλες επιθέσεις που δεχτήμαμε από τους γαιοκτήμονες μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο».

Η καθηγήτρια δικαίου Πάδουα Φερνάντες εξηγεί το έγκλημα της γενοκτονίας κατά των Γκουαρανί Καϊοβά: Οι επιθέσεις στα εδάφη των ιθαγενών, καθώς και το υψηλό ποσοστό αυτοκτονιών σ' αυτό το λαό, αποδεικνύουν ότι συνεχίζεται να διαπράττεται το έγκλημα της γενοκτονίας σύμφωνα με τους όρους της Συνθήκης του ΟΗΕ του 1948 και του νόμου nº 2889/1956. Υπενθυμίζω ότι διαπράττει το έγκλημα αυτό, που θεωρείται ιδιαιτέρως ειδεχθές από το νόμο nº 8072/1990, όποιος, μεταξύ άλλων πράξεων, «υποβάλλει σκοπίμως την ομάδα σε συνθήκες ζωής ικανές να προξενήσουν τη φυσική καταστροφή της, ολική ή μερική».

ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΧΗΜΙΚΑ

Μια άλλη μορφή βίας που υφίστανται οι Γκουαρανί Καϊοβά είναι οι επιθέσεις με χημικά. Από το Δεκέμβριο του 2015 ως τον Ιανουάριο του 2016 τουλάχιστον πέντε επιθέσεις πραγματοποιήθηκαν με τρακτέρ και αεροπλάνα. Το δηλητήριο πετάχτηκε στα ποτάμια και τις φυτείες, και πολλά παιδιά είχαν συμπτώματα μόλυνσης και νοσηλεύτηκαν στο χώρο πρώτων βοηθειών. Ορισμένες από τις επιθέσεις αυτές είχαν αναγγελθεί εκ των προτέρων και παρόλο που οι ιθαγενείς είχαν αναζητήσει την υποστήριξη των οργάνων του κράτους, η κοινότητα δεν είχε κανενός είδους προστασία. Σε τουλάχιστον τρεις τέτοιες επιθέσεις οι παραστρατιωτικοί περικύκλωσαν την κοινότητα, ώστε να εμποδίζουν τα άτομα να βγουν από την περιοχή πάνω από την οποία τα αεροπλάνα έριχναν χημικά δηλητήρια.

ΒΙΑΣΜΟΙ

Είναι πολλές οι καταγγελίες για καταχρήσεις και βιασμούς σε γυναίκες ιθαγενείς. Ιδιαιτέρως τραγικό και βίαιο ήταν το γεγονός του Σεπτεμβρίου του 2015 στο χωριό Πιελίτο Κουέ (Pyellito Kue). Η κοινότητα δέχτηκε βίαιη επίθεση των παραστρατιωτικών που χρησιμοποιούσαν πυροβόλα όπλα, με ξυλοδαρμούς, βίαιη εκδίωξη από τις καλύβες και πυρπόλησή τους, που κατέληξε στην πανικόβλητη φυγή πολλών ιθαγενών, μεταξύ των οποίων κοριτσάκια και αγοράκια, γυναίκες, γέροι και τραυματίες. Μια έφηβη που χάθηκε στη φυγή βιάστηκε από 12

πιστολέρος.

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ

Οι Γκουαρανί Καϊοβά έχουν το πιο ψηλό ποσοστό αυτοκτονιών στη χώρα, και σύμφωνα με το CIMI, το υψηλότερο στον κόσμο. Το 2015 η Ειδική Γραμματεία Υγείας Ιθαγενών (SESAI) κατέγραψε 45 περιπτώσεις: 24% ήταν μεταξύ 10 και 14 ετών; 37 %, 15 έως 19 ετών και 22 %, 20 έως 29 ετών. Από το 2000 ως το 2015 καταγράφηκαν 752 περιπτώσεις. Υπολογίζεται ότι ο αριθμός των αυτοκτονιών είναι ακόμα μεγαλύτερος, διότι πολλές περιπτώσεις δεν δηλώνονται από τις οικογένειες.

Το υψηλό ποσοστό αυτοκτονιών συνδέεται με την ανεπάρκεια της γης, την έλλειψη προοπτικής στην οριοθέτηση εδαφών και τον περιορισμό τους σε ιθαγενικά πάρκα. Οι περισσότεροι είναι νέοι -15 έως 29 ετών- και η μοναδική τους προοπτική στη ζωή είναι να δουλέψουν στις φυτείες ζαχαροκάλαμου ή να καταλήξουν άποροι.

ΟΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΩΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Οι Γκουαρανί Καϊοβά καταγγέλουν ότι η φύση στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ είναι σχεδόν κατεστραμμένη, λόγω της επέκτασης της μονοκαλλιέργειας που έχει επιβληθεί από τους εισβολείς της αγροτοβιομηχανίας στη γη τους, τα λιγοστά δάση που τους απομένουν είναι ρηγαγμένα με αποτέλεσμα πολλές κοινότητες να μην μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα παρατροπαράδοτα φάρμακά τους. Η Ένωση Βραζιλιάνων Γεωγράφων τονίζει ότι «η προμελετημένη εξόντωση της βιοποικιλότητας που εφαρμόζει η αγροτοβιομηχανία είναι εγκληματική ενέργεια». **Στην κοσμοθεωρία των ιθαγενών αυτοί ανήκουν στη γη αντί να είναι ιδιοκτήτες της.** Η γη είναι η προέλευση κάθε ζωής και υποφέρουν όταν απομακρύνονται από τη γη των προγόνων τους, όταν βλέπουν την καταστροφή των δασών, τη μόλυνση των ποταμών και πώς εξαφανίζονται πολλά είδη πουλιών και άλλων ζώων.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε τον Ιούλιο του 2016 την εισαγωγή βοδινού κρέατος *in natura* από 13 δήμους του Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, που βρίσκονται στα σύνορα με την Παραγουάη. Η απόφαση της Ε.Ε να αγοράσει κρέας από περιφέρειες στις οποίες ηγέτες ιθαγενείς δολοφονήθηκαν -και από περιοχές που συμπίπτουν με τη γη που διεκδικούν οι Γκουαρανί-Καϊοβά- μπορεί να βοηθήσει ακόμα περισσότερο τη χρηματοδότηση της βίας εναντίον των αυτόχθονων κατοίκων αυτών των περιοχών, ενώ δημιουργεί περισσότερες δυσκολίες για την οριστική οριοθέτηση της γης τους.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

Εάν η κατάσταση των αυτόχθονων λαών της χώρας ήταν ήδη δύσκολη -η Ντίλμα Ρουσέφ και το Εργατικό Κόμμα δεν πήραν το παραμικρό μέτρο για την οριοθέτηση της γης των ιθαγενών που έγινε από προέδρους της δημοκρατίας ήδη από την εποχή της στρατιωτικής δικτατορίας- τώρα μετά το πραξικόπημα είναι ακόμα χειρότερη.

Ο υπουργός δικαιοσύνης Αλεσάντρε Ντε Μοράες δημοσίευσε ένα διάταγμα στις 18 Ιανουαρίου φέτος που αλλάζει την οριοθέτηση των ιθαγενικών γαιών. Το ίδρυμα FUNAI είναι υπεύθυνο να κάνει τις μελέτες και να στείλει τα έγγραφα για τη γη που πρέπει να οριοθετηθεί στον υπουργό Δικαιοσύνης και έπειτα στον πρόεδρο της Δημοκρατίας. Με το νέο μέτρο το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει την εξουσία να επιθεωρήσει όλη τη διαδικασία επεξεργασίας του ιδρύματος FUNAI, και ανοίγει χώρο για τη δράση ομάδων που έχουν συμφέροντα στην αμφισβήτηση των γαιών όταν ορίζει ότι μπορούν να δημιουργηθούν άλλα μέσα συμμετοχής των ενδιαφερόμενων πλευρών, κάτι που θα επιτρέψει μεγαλύτερες πιέσεις της αγροτοβιομηχανίας πάνω στις διαδικασίες οριοθέτησης. Η ισχύς του ιδρύματος FUNAI αδυνατίζει ενώ ενδυναμώνεται μια τεχνική ομάδα που ανήκει στο υπουργείο, η οποία θα έχει την εξουσία να αναθεωρήσει την έκταση οριοθέτησης που προτείνει το FUNAI. Σε αυτές τις περιπτώσεις προβλέπεται μια “αποζημίωση” στους ιθαγενείς “λόγω απώλειας εδαφών”. Το διάταγμα ενσωματώνει νέα μέτρα που υποστηρίζει η αγροτοβιομηχανία και θα κάνει τη διαδικασία πιο αργή και πιο

γραφειοκρατική.

Επίσης, ο υπουργός ανοίγει χώρο για την επιβολή της άποψης του “χρονικού πλαισίου” σύμφωνα με την οποία μπορούν να αναγνωριστούν ως ιθαγενικά εδάφη μόνο όσες περιοχές καταλαμβάνονταν πράγματι από ιθαγενείς ακριβώς τη στιγμή της κύρωσης του Ομοσπονδιακού Συντάγματος, τον Οκτώβριο του 1988. Αυτή είναι μια πρόσφατη ερμηνεία του Συντάγματος που θέλουν να επιβάλλουν, ένα νέο χτύπημα στις κοινότητες των ιθαγενών, εφόσον το χρονικό πλαίσιο δεν λαμβάνει υπόψη του όλη τη βία που δέχτηκαν οι ιθαγενείς πριν και κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας, και ότι πολλές κοινότητες δεν βρίσκονταν στη γη τους ακριβώς επειδή είχαν εκδιωχθεί.

Μια μεγάλη απειλή για τους ιθαγενείς είναι η Πρόταση Τροποποίησης του Συντάγματος 215, που έχει δρομολογηθεί στο Κονγκρέσο, η οποία επιδιώκει να δώσει στους βουλευτές την εξουσία να έχουν τον τελικό λόγο για την οριοθέτηση των ιθαγενικών γαιών. Το σχέδιο απειλεί τόσο τις ήδη οριοθετημένες περιοχές όσο και αυτές που βρίσκονται σε διαδικασία οριοθέτησης. Εάν εγκριθεί αυτή η τροπολογία, οι ιθαγενικές γαίες από το 13% που προβλέπεται σήμερα θα καταλήξουν στο 2, 6% κάτι που θα προκαλέσει περισσότερες αποσιλώσεις δασών, εγκληματικότητα και δολοφονίες ιθαγενών που ζουν στα χωριά.

Οι διασυνδέσεις ανάμεσα στους γαιοκτήμονες και την αστική τάξη, όπως αντιπροσωπεύονται από την εκτελεστική, τη νομοθετική και τη δικαστική εξουσία, θέτουν σε κίνδυνο τα ελάχιστα δικαιώματα που έχουν κατακτήσει οι ιθαγενείς, ειδικά με το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα του 1988. Από τους 594 βουλευτές που αποτελούν το Εθνικό Κονγκρέσο, οι 207 είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τους εκπροσώπους της αγροτοβιομηχανίας και αυτή η ομάδα αποσυνθέτει το Σύνταγμα, σχεδιάζει και ψηφίζει προσωρινά μέτρα, νομοσχέδια και προτάσεις τροποποίησης του συντάγματος σε βάρος περισσότερων από 300 ιθαγενικών λαών της χώρας.

ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΟΙ ΓΚΟΥΡΑΝΙ-ΚΑΪΟΒΑ

Η επιστολή του Μεγάλου Συμβουλίου Γκουαρανί Καϊοβά στην Ατί Γουασού το ξεκαθαρίζει:

«Υπενθυμίζουμε ότι η έλλειψη οριοθέτησης της γης μας είναι ο βασικός πυλώνας και η αιτία της γενοκτονίας μας και η αδράνεια του κράτους απλώς εγγυάται περισσότερους θανάτους και περισσότερο πόνο για το λαό μας, που ήδη έχει υποφέρει πάρα πολύ. Σήμερα δεν καταλαμβάνουμε ούτε καν το 0,2% όλης της γης του Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ. Το αίτημά μας για οριοθέτηση όλων των εδαφών μας δεν επιδιώκει καν να ανακτήσει το έδαφος που ήταν πρώτα δικό μας και την προέλευσή μας, αλλά μονάχα να εγγυηθεί ορισμένα μικροσκοπικά κομμάτια από το ιερό μας Tekoha. Αν όλη τη γη που ζητάμε για το λαό μας οριοθετούνταν, πάλι δεν θα έφταναν ούτε το 2,5 % όλης της γης του Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, μόλις ψίχουλα από την ιστορική κλοπή των εδαφών μας που εξακολουθεί να επεκτείνεται ενώ οι αγροτοβιομήχανοι εκμεταλεύονται το μπλοκάρισμα των οριοθετήσεων».

Και συνεχίζουν: «Τέλος, αλλά όχι με μικρότερη σημασία, απαιτούμε το κράτος να εγγυηθεί τα δικαιώματά μας στην υγεία, τη μόρφωση και την ασφάλεια. Τα παιδιά μας πεθαίνουν δίχως περίθαλψη, όπως στο τελευταίο περιστατικό του Κουρουσού Αμπά, όπου δύο παιδιά -ένα νεογέννητο- πέθαναν επειδή το σύστημα υγείας αρνείται να περιθάψει ασθενείς στους 'ανακτημένους' καταυλισμούς. Επίσης πεθαίνουμε χωρίς το δικαίωμα στη μόρφωση. Μας απαγορεύουν παρανόμως να έχουμε σχολεία στην ανακτημένη γη μας, μας τιμωρούν για τον αγώνα μας για τη γη και δεν στέλνουν σχολικά λεωφορεία για να μπορούν τα παιδιά μας να πηγαίνουν σχολείο σε άλλες περιοχές. Ούτε ασφάλεια υπάρχει. Μας ξυλοκοπούν ελεύθερα οι παραστρατιωτικές ομάδες, ενώ ο λαός μας σε πολλές περιπτώσεις έχει καταγγείλει την παρουσία γαιοκτημόνων και ένοπλων πιστολέρο δύο μέρες πριν από την επίθεση».

Οι Γκουαρανί-Καϊοβά, όπως κάθε άλλος πρωταρχικός λαός της Βραζιλίας, θέλουν να έχουν δικαίωμα να ζήσουν ελεύθερα στη γη των προγόνων τους, να ζήσουν σύμφωνα με την κουλτούρα τους, τις συνήθειές τους, τη γλώσσα τους, να καλλιεργούν και να

κυνηγούν και να προστατεύουν τη φύση, διότι αυτοί δεν θεωρούν ότι είναι ιδιοκτήτες της αλλά αποτελούν μέρος της.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΑΔΙΟ ΒΕΡΟΝ

Ο Λάδιο Βερόν Καβαλιέιρο, με το ιθαγενικό όνομα AVÃ TAPERENDI, είναι 50 ετών, ηγέτης των Tekoha Takwara (Χωριό Τακούάρα) στο Δήμο Γιουτί, στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, είναι εκπρόσωπος της Άτυ Γουασού ATY GUACU -γενικής συνέλευσης των Γκουαρανί-Καϊοβά- και ο εκπρόσωπος των Γκουαρανί Καϊοβά σ' αυτό το ταξίδι στο ευρωπαϊκό έδαφος. Είναι καθηγητής Ιστορίας, πτυχιούχος του Ομοσπονδιακού Πανεπιστήμιου του Γκράντε Ντοράντος. Είναι αγρότης που ζει στην κοινότητά του.

Η ιστορία του κασίκε Λάδιο Βερόν απεικονίζει τον αγώνα των Καϊοβά και των Γκουαρανί για την οριοθέτηση της γης των προγόνων τους. Τον απειλούν με θάνατο επειδή κληρονόμησε τον αγώνα του πατέρα του, του κασίκε Μάρκος Βερόν, ο οποίος δολοφονήθηκε κτηνωδώς από παραστρατιωτικούς στις διαταγές των γαιοκτημόνων τον Ιανουάριο του 2003, μπροστά στην οικογένειά του, στο λεγόμενο Αγρόκτημα Μπραζίλια ντο Σουλ, σε μια επιχείρηση 'ανάκτησης' της γης. Ο Λάδιο Βερόν, όχι μόνο αναγκάστηκε να παρακολουθήσει τη δολοφονία του πατέρα του, αλλά τον έδεσαν, τον βασάνισαν και παραλίγο να τον κάψουν ζωντανό, όταν έλυσαν το σώμα του με βενζίνη. Επιπλέον, έβλεπε να βασανίζουν τα άλλα μέλη της οικογένειάς του.

Ο Λάδιο Βερόν έλαβε την αναγνώριση της Ένωσης Βραζιλιάνων Δικηγόρων του Ρίο ντε Τζανέιρο για την ηγεσία του στον αγώνα των ιθαγενών και προτάθηκε για το μετάλλιο Σίκο Μέντες της Αντίστασης το 2014. Είναι από τους τιμώμενους της 26ης ετήσιας τελετής που διοργανώνει η οργάνωση «ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ», όπου δίνονται μετάλλια σε όσους ξεχωρίζουν στους αγώνες της αντίστασης. Επίσης, ήταν μέλος της ομάδας υπεράσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Καμπάνια Πρώτη Γραμμή *Campanha Linha de Frente* (<https://youtu.be/CdCmXszR16E>), μια πρωτοβουλία των οργανώσεων *Justiça Global*, *Terra de Direitos* y *Front Line Defenders* με στόχο την ευαισθητοποίηση του κράτους

και της κοινής γνώμης για τη σοβαρή κατάσταση των 11 κοινωνικών ηγετών της Βραζιλίας των οποίων κινδυνεύει η ζωή.

Ο Λάδιο Βερόν είναι αναγνωρισμένος ως σημαντικός ηγέτης των κοινοτήτων Γκουαρανί-Καϊοβά και εκλέχτηκε από την aty guazu - ιθαγενική συνέλευση- ως εκπρόσωπός της για να μιλήσει στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΙΘΑΓΕΝΗ ΛΑΔΙΟ ΒΕΡΟΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το ταξίδι βασίζεται σε μια ανάλυση του πολιτικού πλαισίου της σημερινής Βραζιλίας, που ήταν τόσο σκοτεινό και ολέθριο, με μια κυβέρνηση που εφαρμόζει φασιστικά μέτρα και αφαιρεί από το βραζιλιάνικο λαό κατακτήσεις και δικαιώματα, όπως και από τους ιθαγενείς. Μέσα σ' αυτό το αβέβαιο μέλλον, ο ηγέτης Γκουαρανί-Καϊοβά θα ταξιδέψει στην ευρωπαϊκή ήπειρο με σταθερό στόχο να κερδίσει διεθνείς συμμάχους στον αγώνα των ιθαγενικών λαών της Βραζιλίας και να προσπαθήσει έτσι να φρενάρει τη γενοκτονία του λαού του, αναζητώντας υποστήριξη για να συμβάλει στη διαδικασία οργάνωσης και αντίστασης στην προαναγγελλόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων των ιθαγενών λαών τα επόμενα χρόνια.

Το ταξίδι γίνεται με πρωτοβουλία του Λαού Γκουαρανί-Καϊοβά και του Λαϊκού Δικαστηρίου.

[youtube id="AzW_lr7lmwM"]

Tribunal Popular: o Estado brasileiro no banco dos réus
Asociación Cultural Brasileña Maloka
malokabrasileira@yahoo.es

ΠΗΓΕΣ:

- Articulação dos Povos Indígenas do Brasil (Apib)
<https://mobilizacaonacionalindigena.wordpress.com/>
- Capítulo sobre Violaciones de los Derechos Humanos de los Pueblos Indígenas de la Comisión Nacional de la Verdad (CNV)
<https://www.cnv.gov.br/images/pdf/relatorio/Volume%202%2>

0-%20Texto%205.pdf

- A Aldeia Taquara – Antônio Brand Doutor em História. Coordenador do Programa Kaiowá/Guaraní – NEPPII UCDB ftp://neppi.ucdb.br/pub/tellus/tellus4/TL4_Documentos%20Antonio%20Brand.pdf
- Relatório Violencia contra os Povos Indígenas no Brasil – Conselho Indigenista Missionario <https://www.cimi.org.br/pub/relatorio2015/relatoriodados2015.pdf>
- Carta Capital <https://justificando.cartacapital.com.br/2017/01/19/portaria-de-moraes-enfraquece-demarcacao-de-terras-indigenas-e-fortalece-ruralistas/>
- Convenio núm. 169 de la OIT sobre pueblos indígenas y tribales, 1989 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@normes/documents/publication/wcms_100910.pdf
- Constitución Política de la Republica Federativa del Brasil, 1988 https://www.redipd.org/legislacion/common/legislacion/Brasil/constitucion_brasil_1988.pdf
- Los Guaraníes – Survival <https://www.survival.es/indigenas/guarani>
- “Expedição Marco Veron” Associação dos Geógrafos Brasileiros – AGB – 2012
- Sobrenome Guaraní Kaiowá – Eliane Brun – Revista Epoca

**Γκουαρανί - Καϊοβά: Ένας
ιθαγενής λαός που χρειάζεται**

την αλληλεγγύη μας

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

με τον Λάντιο Βερόν, εκπρόσωπο της Συνέλευσης των Λαών Γκουαρανί-Καϊοβά.

Από την Παπούα-Νέα Γουϊνέα έως την Αφρική, έως το Μεξικό και όλη τη Λατινική Αμερική οι ιθαγενείς λαοί εξεγείρονται ενάντια σε ότι αντιπροσωπεύει την ουσία του καπιταλισμού: ενάντια στην κουλτούρα του ατομικισμού, ενάντια στη λογική της ανάπτυξης και της συσσώρευσης πλούτου, ενάντια στην ιδέα της “προόδου”, ενάντια στην ατομική ιδιοκτησία.

Οι Γκουαρανί-Καϊοβά της Βραζιλίας είναι μέρος αυτού του αγώνα. Διωγμένοι και από αυτή την ελάχιστη γη που τους απέμεινε, αναγκασμένοι από την βουλιμική αδηφαγία των πολυεθνικών να ζουν σε συνθήκες εξαθλίωσης στις παρυφές των δρόμων, ξεκινούν από το 2000 τον αγώνα για ανακατάληψη της γης τους. Πληρώνουν βαρύ τίμημα: δολοφονίες, βιασμοί, βασανιστήρια, φυλακές είναι

η καθημερινότητά τους.

Ο εκπρόσωπός τους, Λάντιο Βερόν, βρίσκεται στην Ελλάδα στα πλαίσια μιας εξάμηνης περιοδείας (στις χώρες της Ευρώπης) που ζητά να σπάσει το φράγμα της σιωπής και να κινητοποιήσει την αλληλεγγύη των κινημάτων σε έναν αγώνα που είναι αγώνας για ζωή λαών που αντιστέκονται στο θάνατο που τους επιβάλλει ένα σύστημα άπληστο για κέρδος.

Δεν είναι υπερβολή, δεν είναι ένα σύνθημα, στην Ελλάδα του σήμερα να πούμε ότι **ο αγώνας τους είναι και δικός μας αγώνας.**

Δεν είναι υπερβολή, δεν είναι ένα σύνθημα, να πούμε ότι **ο αγώνας τους -και ο αγώνας όλων των ιθαγενών λαών- είναι αγώνας για την ανθρωπότητα. Για μια άλλη ανθρωπότητα: με δικαιοσύνη, ελευθερία και αξιοπρέπεια.**

Ως ιθαγενείς, οι Guaraní Kaiowá αγωνίζονται για το δικαίωμα να ζουν ελεύθερα στα προγονικά τους εδάφη, σύμφωνα με την κουλτούρα, τα ήθη, τη γλώσσα τους και με σεβασμό για την προστασία της φύσης. Δεν θεωρούν τους εαυτούς τους ιδιοκτήτες της γης αλλά οργανικό της κομμάτι.

Η εισβολή και υφαρπαγή της γης των Guaraní Kaiowá άρχισε, όπως και για όλους τους ιθαγενικούς πληθυσμούς της Βραζιλίας, κατά την περίοδο της πορτογαλικής αποικιοκρατίας και εντάθηκε με το πέρασμα του χρόνου. Κατά τη διαδικασία λεηλασίας των εδαφών τους, υπέστησαν σωματική, ψυχική και πολιτισμική βία. Στις αρχές του 20ού αιώνα, άρχισαν να ζουν σε οριοθετημένες περιοχές υπό κρατική κηδεμονία και τους απαγορεύτηκε να κάνουν κτηματογράφηση της πατρογονικής τους κληρονομιάς ή να την διεκδικήσουν δικαστικά. Η γη τους διανεμήθηκε σε τρίτους με παράτυπες διαδικασίες. Ο λαός τους υποτάχθηκαν βίαια, πολλοί ιθαγενείς δολοφονήθηκαν και ολόκληρες κοινότητες εξαφανίστηκαν.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι Guaraní Kaiowá άρχισαν έναν μεγάλο αγώνα ανάκτησης των εδαφών που είχαν χάσει ή είχαν καταληφθεί από μη ιθαγενείς.

Το Σύνταγμα του 1988 σχετικά προοδευτικό, αναγνώρισε το δικαίωμα των ιθαγενικών πληθυσμών πάνω στα προγονικά τους εδάφη. Οι ιθαγενείς σταμάτησαν να τελούν υπό την κηδεμονία του κράτους και τους αναγνωρίστηκαν δικαιώματα (ως ιθαγενείς).

Σήμερα, η περιοχή Mato Grosso do Sul, όπου ζει η πλειοψηφία των Guarani Kaiowá, εμφανίζει τα μεγαλύτερα ποσοστά βίας ενάντια στους ιθαγενείς. Οι διάφορες κυβερνήσεις, παραβαίνοντας το Σύνταγμα, δεν εγγυήθηκαν την ασφάλεια των χαρακτηρισμένων ιθαγενικών περιοχών και τους υποχρέωσαν να ζουν σε μικρά κομμάτια γης, ζωσμένα κυριολεκτικά από μονοκαλλιέργειες ζαχαροκάλαμου και μεταλλαγμένης σόγιας, καλλιέργειες που απαιτούν εντατική χρήση φυτοφαρμάκων και έχουν ως αποτέλεσμα τη μόλυνση του εδάφους και των ποταμών. Έτσι, οι Guarani Kaiowá είναι υποχρεωμένοι να επιβιώνουν σε αντίξοες συνθήκες χωρίς τη δυνατότητα να καλλιεργούν, να κυνηγούν ή να ψαρεύουν ή να έχουν πρόσβαση στα φαρμακευτικά τους φυτά.

Πολλές κοινότητες προχωρούν σε ανακαταλήψεις εδαφών προκειμένου να ανακτήσουν ένα μέρος της γης που τους ανήκει αλλά παραμένει υπό την κατοχή γαιοκτημόνων, με αποτέλεσμα να ζουν συνεχώς στο περιθώριο και κάτω από τις απειλές των αγροτοβιομηχανιών.

Οι κτηματίες δημιουργούν παραστρατιωτικές ομάδες που επιτίθενται βίαια στις κοινότητες με διάφορους τρόπους: απειλές, ξυλοδραμούς, βασανιστήρια, βιασμούς, χημικές επιθέσεις και δολοφονίες. Οι εγκληματικές ομάδες νιώθουν νομιμοποιημένες από την κρατική εξουσία, αφού είναι σπάνιες οι έρευνες για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων που καταγγέλλουν οι ιθαγενείς. Τόσο η εκτελεστική όσο και η δικαστική εξουσία νομιμοποιούν τα εγκλήματα των γαιοκτημόνων στο βαθμό που μπλοκάρουν τις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες χαρακτηρισμού της γης (ως ιθαγενικής), με αποτέλεσμα να γίνονται συνένοχοι στη γενοκτονία.

Πρόσφατα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης της Βραζιλίας εξέδωσε

διάταγμα που αλλάζει τις παραμέτρους οριοθέτησης των ιθαγενικών εδαφών και παρέχει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την εξουσία να παρακάμπτει τις μελέτες που έχουν γίνει από το Εθνικό Ίδρυμα Ιθαγενών (Funai), καταπνίγοντας έτσι τα δικαιώματα των ιθαγενών λαών προς όφελος των πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων της κυβέρνησης.

Σημαντική, επίσης, απειλή για τους ιθαγενείς αποτελεί η πρόταση τροποποίησης του Συντάγματος (PEC) 215 που εκκρεμεί στη Βουλή και προτίθεται να παραχωρήσει στους βουλευτές το δικαίωμα τελικής απόφασης για τους χαρακτηρισμούς των ιθαγενικών εδαφών. Η πρόταση απειλεί τόσο τις ήδη χαρακτηρισμένες γαίες όσο και αυτές που βρίσκονται σε διαδικασία χαρακτηρισμού. Εάν η τροπολογία εγκριθεί, οι ιθαγενικές περιοχές στη Βραζιλία θα μειωθούν από 13%, όπως έχει υπολογιστεί περίπου σήμερα, σε μόλις 2,6%, γεγονός που θα οδηγήσει σε αύξηση της αποψίλωσης των δασών, ποινικοποίηση του αγώνα τους και δολοφονίες ιθαγενών.

Το Μεγάλο Συμβούλιο της Συνέλευσης των λαών Guaraní Kaiowá διαβεβαιώνει:

“Υπενθυμίζουμε ότι η έλλειψη οριοθέτησης των εκτάσεών μας είναι βασικός πυλώνας που υποκινεί τη γενοκτονία μας. Η αδράνεια του κράτους εγγυάται περισσότερους νεκρούς και μεγαλύτερο πόνο για το λαό μας, που ήδη έχει υποφέρει αρκετά. Αυτή τη στιγμή, δεν κατέχουμε ούτε το 0,2% της συνολικής γης του Mato Grosso do Sul. Το αίτημά μας για οριοθέτηση των περιοχών μας ούτε καν φιλοδοξεί να ανακτήσει τα πρότερα προγονικά μας εδάφη. Μόλις που προσπαθεί να διασφαλίσει κομματάκια από τη δική μας ιερή Tekoha. Ακόμα κι αν όλες οι εκτάσεις που απαιτούμε χαρακτηρίζονταν ως ιθαγενικές, ακόμα κι έτσι δεν θα ξεπερνούσαν το 2,5 % της γης του Mato Grosso do Sul. Αυτά είναι ψίχουλα απέναντι στην ιστορική κλοπή των εδαφών μας που συνεχίζεται, την ίδια στιγμή που οι γαιοκτήμονες εκμεταλλεύονται το μπλοκάρισμα της διαδικασίας οριοθέτησης”.

Σύμφωνα με τον ιθαγενή Rádio Veron, οι ιθαγενείς είναι διατεθειμένοι να συνεχίσουν τον αγώνα τους και να προχωρήσουν σε μια αυτο-οριοθέτηση των εδαφών τους. Θέλουν να επιστρέψουν στη γη τους και προτιμούν να πεθάνουν αγωνιζόμενοι παρά να αναγκαστούν να ζουν σε φαβέλες στα προάστια των πόλεων.

Στα πλαίσια της Διεθνούς Καμπάνιας Αλληλεγγύης στον αγώνα τους οργανώνονται και στην Ελλάδα εκδηλώσεις ενημέρωσης και αλληλεγγύης, με τη συμμετοχή του Λάντιο Βερόν, εκπροσώπου της Συνέλευσης των Λαών Guaraní Kaiowá:

Κυριακή, 26 Μάρτη, 19.00, Χαλκιδική, Επιτροπή Αγώνα Μεγάλης Παναγιάς

Δευτέρα, 27 Μάρτη, 7.30 μ.μ., Θεσσαλονίκη, Κοινωνικό Κέντρο Στέκι Μεταναστών, Ερμού 33

Τετάρτη, 29 Μάρτη, 7μ.μ., Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αίθουσα Σάκη Καραγιωργα 2

Πέμπτη, 30 Μάρτη, 8μ.μ., NOSOTROS, Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια

Παρασκευή, 31 Μάρτη, 19.00, Βόλος, Στέκι Μεταναστών- Χώρος Κινημάτων, Συμμαχία για το Νερό

Σχετικό

Βίντεο: <https://drive.google.com/file/d/0B0tcJweTgDHP0HpnTFFP0U5VXzQ/view>

**EXIGIMOS DEMARCAÇÃO
URGENTE DE NOSSAS TERRAS**

*Devolva a vida a nossos filhos que dia a dia
são exterminados nas BR de MS*

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Με τον Λάντιο Βερόν, εκπρόσωπο της συνέλευσης
των λαών Γκουαράνι - Καϊόβα της Βραζιλίας

Ο αγώνας των ιθαγενών λαών για τη γη τους, είναι αγώνας για ζωή,
είναι και δικός μας αγώνας - Αλληλεγγύη στους Γκουαράνι- Καϊόβα

Πέμπτη 30 Μαρτίου, ώρα 20.00μ.μ.

Νοσοτόπος ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 66 - ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Διεθνής Καμπάνια Αλληλεγγύης στους Γκουαράνι- Καϊόβα

Για το ταξίδι του κασίκε Λάντιο Βερόν, εκπροσώπου της

Συνέλευσης των Λαών Γκουαρανί-Καϊοβά της Βραζιλίας στην Ευρώπη:

Απευθυνόμαστε σε πολιτικές ομάδες και οργανώσεις, ομάδες ακαδημαϊκών, για το περιβάλλον, για τον πολιτισμό, συναγωνιστές και ακτιβιστές για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, φίλους και ενδιαφερόμενους για την οικοδόμηση ενός άλλου κόσμου ζητώντας την υποστήριξη του ιθαγενή κασίκε Λάντιο Βερόν, στην περίοδο που θα βρίσκεται στην Ευρώπη το 2017. Το ταξίδι έχει στόχο την ενδυνάμωση μιας διεθνούς καταγγελίας της ακατάπαυστης βίας που υφίστανται οι ιθαγενείς λαοί στη Βραζιλία και συγκεκριμένα οι Καϊοβά και Guarani.

Η Βραζιλία ζει σήμερα μια ιστορική στιγμή που μπορεί να θεωρηθεί από τις χειρότερες των τελευταίων 30 ετών. Βρισκόμαστε κάτω από τη μπότα μιας πραξικοπηματικής κυβέρνησης που άρχισε επίθεση εναντίον των δικαιωμάτων του βραζιλιάνικου λαού, δικαιωμάτων που κατακτήθηκαν σε περισσότερα από 80 χρόνια. Σε ό,τι αφορά τους αγώνες και την αντίσταση των ιθαγενών λαών της χώρα, η σημερινή κυβέρνηση σε συμμαχία με το κοινοβούλιο, εξαπολύει ευθεία επίθεση εναντίον της ζωής αυτών των ανθρώπων που ζουν στα εδάφη τους.

Στη διαδικασία αυτή, οι οργανώσεις των γαιοκτημόνων και η αστική τάξη που εκπροσωπούνται από την εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική εξουσία, απειλούν και τα λιγοστά δικαιώματα που έχουν κατακτήσει οι ιθαγενείς, ειδικά στο Ομοσπονδιακό Σύνταγμα του 1988. Από τους 594 βουλευτές που αποτελούν το Εθνικό Κογκρέσο, οι 207 είναι άμεσα εκπρόσωποι της μεγάλης γεωργικής βιομηχανίας και αυτή η ομάδα αναθεωρεί το Σύνταγμα εκδίδοντας και ψηφίζοντας διαταγές προσωρινών μέτρων, νομοσχέδια και συνταγματικές αναθεωρήσεις εναντίον των περισσότερων από 300 ιθαγενικών λαών της χώρας.

Τη στιγμή ετούτη δεν γνωρίζουμε ποιο θα είναι το μέλλον της χώρας μας και ακόμα λιγότερα ξέρουμε για το μέλλον τον ιθαγενών λαών που ζουν σε κοινότητες ή σε αστικό περιβάλλον. Στην βραζιλιάνικη ύπαιθρο, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού

Ινστιτούτου Εδαφικών Ερευνών Instituto Nacional de Pesquisas Espaciais (INPE) το έτος 2015, η καταστροφή δασών στη Βραζιλία ήταν γύρω στα 5.800 Km², κάτι αντίστοιχο με το έδαφος όλης της Παλαιστίνης μαζί με τη λωρίδα της Γάζας (360 km²).[J1]

Επίσης το 2015, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ιεραποστολικού Συμβουλίου Ιθαγενών Conselho Missionário Indigenista (CIMI), 137 ιθαγενείς δολοφονήθηκαν στη χώρα, ενώ οι 36 ήταν στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ και οι περισσότεροι Guarani Kaiowá.[J2]

Το Εθνικό Κονγκρέσο έχει σκοπό να μειώσει δραστικά τα ιθαγενικά εδάφη στη Βραζιλία, με την απόφαση PEC 215 –Πρόταση Συνταγματικής Τροπολογίας 215 -, η οποία από το 13%, που προβλέπεται σήμερα, θα φτάσει στο 2,6%, κάτι που θα προξενήσει ακόμα μεγαλύτερη καταστροφή δασών, ποινικοποίηση και δολοφονία των ιθαγενών που ζουν στις κοινότητες.

Μέσα σ' αυτή την εικόνα αβεβαιότητας για το μέλλον, ο Guarani Kaiowá κασίκε Ládio Verón, γιος του κασίκε Marco Verón, που δολοφονήθηκε το 2003 μπροστά στην οικογένειά του, θύμα των γαιοκτημόνων της βιομηχανικής γεωργίας, θα ταξιδέψει στην ευρωπαϊκή ήπειρο με στόχο να αναζητήσει διεθνή αλληλεγγύη στον αγώνα τον ιθαγενών της Βραζιλίας.

Η πρόταση είναι να παρουσιάσει ο Λάντιο Βερόν την κατάσταση των ιθαγενών της Βραζιλίας και ειδικότερα αυτή στο Μάτο Γκρόσο ντο Σουλ, αναζητώντας πολιτική και οικονομική στήριξη που θα συμβάλλει στη διαδικασία οργάνωσης και αντιμετώπισης της παραβίασης των δικαιωμάτων των Ιθαγενών Λαών στα επόμενα χρόνια, εφόσον το Κράτος απέσυρε ήδη σημαντικό μέρος της υποστήριξης που σύμφωνα με το νόμο η FUNAI -Fundação Nacional do Índio (Εθνικό Ίδρυμα Ιθαγενών), παρείχε ώστε να εγγυάται τις ελάχιστες συνθήκες επιβίωσης των ιθαγενών λαών.

Τονίζουμε την ανάγκη υποστήριξης του κασίκε Λάντιο Βερόν, ο οποίος θα βρίσκεται στην Ευρώπη από τον Μάρτιο (12) ως τον Ιούνιο (08) του 2017.

Θεωρούμε ότι είναι επείγουσα η διεύρυνση του κινήματος

υπεράσπισης της ζωής των ιθαγενών λαών της Βραζιλίας, η οποία ταυτοχρόνως είναι και υπεράσπιση του Περιβάλλοντος.

Καμπάνια Αλληλεγγύης στους Γκουαρανί-Καϊοβά

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος “Φαβέλα” στον Πειραιά | 17-18/03

Παρασκευή 17.3 στις 19:00

Εκδήλωση / Συζήτηση

Παρουσίαση της Φαβέλας

Τι σημαίνει ελεύθερος κοινωνικός χώρος ομιλητές από τους κοινωνικούς χώρους:

Μικρόπολις // Νοσότρος // Φαβέλα
[θεσ/νίκη] [αθήνα] [πειραιάς]

Party

για την οικονομική ενίσχυση του χώρου στις 23:30

Σάββατο 18.3 στις 19:00

Προβολή Ντοκιμαντέρ **Καλιαντά**

θα ακολουθήσει συζήτηση με την σκηνοθέτη Πάολα Ρεβενιώτη

Ρεμπέτικο γλέντι
με ζωντανή μουσική στις 22:30

1η Ανοιχτή Συνέλευση

Τρίτη 21 Μάρτη
στις 20:00

Εναρκτήριο Διήμερο Φαβέλας, Παρασκευή 17- Σάββατο 18 Μαρτίου

Η εμφάνιση των ελεύθερων κοινωνικών χώρων συνέπεσε με την πηγαία ανάγκη ενός σημαντικού κομματιού της κοινωνίας, να συνυπάρξει, να επικοινωνήσει, να συναποφασίσει, να ζήσει, έξω

από το κυρίαρχο μοτίβο του ιδιωτικά ή κρατικά οριοθετημένου χώρου. Μία ανάγκη για την συλλογική και ατομική ανάπτυξη και εκδήλωση ενδιαφερόντων, δραστηριοτήτων και ανησυχιών χωρίς τη διαμεσολάβηση του χρήματος, της καταπίεσης και της επιβολής. Με βάση αυτήν την ανάγκη ολοένα και περισσότερος κόσμος αγκάλιασε τους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους, που πλέον αποτελούν έναν **κοινωνικό θεσμό**, αναδεικνύοντας ένα διαφορετικό τρόπο διαχείρισης ενός χώρου και συνολικότερα ένα διαφορετικό τρόπο διαμόρφωσης της καθημερινότητας. Μιας καθημερινότητας που αγκαλιάζει και αποδέχεται το διαφορετικό, που είναι συνυφασμένη με το συλλογικό, που διαμορφώνει όρους ζωής αντίθετους με αυτούς της αποξένωσης, της ιδιώτευσης και της απάθειας.

Η Φαβέλα λοιπόν, είναι ένας αυτοδιαχειριζόμενος χώρος, που έχει ως στόχο να αποτελέσει κόμβο ακηδεμόνευτης πολιτικής και πολιτιστικής έκφρασης στον Πειραιά. Η Φαβέλα δεν ανήκει σε κανέναν και ανήκει σε όλους, όσους επιθυμούν να συνδράμουν στη διαμόρφωση ενός πεδίου ελεύθερης έκφρασης και δημιουργίας μέσα στην πόλη. Άνοιξε με την προσπάθεια ανθρώπων και ομάδων που νιώθουν τον εγκλωβισμό μέσα σε ένα αστικό τοπίο και περιβάλλον εμποτισμένο και αλλοτριωμένο από τα επιχειρηματικά, κυβερνητικά και εκκλησιαστικά συμφέροντα. Η φιλοδοξία μας είναι η Φαβέλα, εμπνευσμένη από τις βαμμένες με αίμα φτωχογειτονιές της Βραζιλίας, να είναι το πρώτο βήμα στο συνολικότερο επαναπροσδιορισμό του δημόσιου χώρου, με όρους ελευθερίας και ανοιχτότητας.

Στη Φαβέλα κανείς δεν κάνει “κουμάντο”. Οι αποφάσεις λαμβάνονται στις εβδομαδιαίες ανοιχτές διαχειριστικές συνελεύσεις, όπου ο καθένας έχει τη δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής. Δεν χρηματοδοτείται, ούτε στηρίζεται από οποιονδήποτε κρατικό-κομματικό φορέα, παρά μόνο από τα έσοδα του μπαρ και τη συνεισφορά όσων επιθυμούν να συμμετάσχουν στις συνελεύσεις της. Φιλοδοξεί να φιλοξενήσει αυτό-οργανωμένες πολιτιστικές και πολιτικές ομάδες, δομές και πρωτοβουλίες πολιτών, που αποδέχονται το πλαίσιο της αυτοδιαχείρισης και

της κοινωνικής απεύθυνσης.

Η φαβέλα είναι ένας χώρος που θα χωρέσει:

Όσους και όσες αντιστέκονται, σε ρατσιστικές-φασιστικές-σεξιστικές αντιλήψεις, λογικές καταστολής και περιορισμού των δικαιωμάτων καθώς και σε ότι υποβαθμίζει ακόμα περισσότερο την γειτονιά που ζούμε.

Όσους και όσες θέλουν να οργανώσουν και να εκφράσουν την αλληλεγγύη τους σε πρόσφυγες, άνεργους, φτωχούς, να δημιουργήσουν οποιαδήποτε δομή δωρεάν παροχής μαθημάτων, νομικής υποστήριξης, να βρουν ένα χώρο για τις συναντήσεις τους.

Εναρκτήριο Διήμερο Φαβέλας, Παρασκευή 17- Σάββατο 18 Μαρτίου:

Παρασκευή 17 Μαρτίου: Εκδήλωση- Συζήτηση “Παρουσίαση της Φαβέλας”. (19:00μμ)

Τι σημαίνει ελεύθερος κοινωνικός χώρος.

Την εκδήλωση θα στελεχώσουν ομιλητές από τους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους Ελεύθερος κοινωνικός χώρος Nosotros (NosotrosSocialCentre), Micropolis social space for freedom και της Φαβέλας.

Θα ακολουθήσει πάρτυ οικονομικής ενίσχυσης του χώρου. (23:30)

Σάββατο 18 Μαρτίου: Προβολή ντοκιμαντέρ “Καλιαρντά”. Θα ακολουθήσει συζήτηση με τη σκηνοθέτη Πάωλα Ρεβενιώτη. (19:00)

Θα ακολουθήσει ρεμπέτικο γλέντι με ζωντανή μουσική. (22:30)

1η ανοιχτή συνέλευση της Φαβέλας, την **Τρίτη 21 Μαρτίου** στις 20:00

Ναυάρχου Βότση 11, στο Μικρολίμανο.

ελεύθερος κοινωνικός χώρος

Φαβέλα

Παρασκευή 17.3 στις 19:00

Εκδήλωση / Συζήτηση

Παρουσίαση της Φαβέλας

Τι σημαίνει ελεύθερος κοινωνικός χώρος
ομιλητές από τους κοινωνικούς χώρους:

Μικρόπολις // Νοσότρος // Φαβέλα
[θεσ/νίκη]   [αθήνα]   [πειραιάς]

Party

για την οικονομική ενίσχυση
του χώρου στις 23:30

Σάββατο 18.3 στις 19:00

Προβολή Ντοκιμαντέρ Καθαριτά

θα ακολουθήσει συζήτηση
με την ακηνοθέτη Πάολα Ρεβενιώτη

Ρεμπέτικο γλέντι

με ζωντανή μουσική στις 22:30

1η Ανοικτή Συνέλευση

Τρίτη 21 Μάρτη

στις 20:00

Ναύαρχου Βότση 11

Μικρολίμανο Πειραιάς

Pirates and Hobos: Radical Politics on the Margins of Society

Yavor Tarinski

“Though you are a sneaking puppy, and so are all those who will submit to be governed by laws which rich men have made for their own security; for the cowardly whelps have not the courage otherwise to defend what they get by knavery; but damn ye altogether: damn them for a pack of crafty rascals, and you, who serve them, for a parcel of hen-hearted numbskulls.”
Captain Samuel “Black Sam” Bellamy[1]

“Long-haired preachers come out every night, Try to tell you what’s wrong and what’s right; But when asked how ’bout something to eat they will answer with voices so sweet: You will eat, bye and bye, in that glorious land above the sky; Work and pray, live on hay, you’ll get pie in the sky when you die.”
Joe Hill[2]

Although the bigger part of human history has went under conditions of hierarchy, authority and heteronomy, germs of autonomy and politics “from below” were always present in every historic moment, each time with different dynamic, according to the specific socio-historic context. In the crackings of the system, where the dominant institutions of authority were on the retreat or have lost significant level of their social legitimization, appeared the possibility for the emergence of radical politics, allowing for the different experience and organization of everyday life and human

relations. It is important to note that although such cracks provide fruitful ground for radical thinking and acting, by no means are they enough by themselves for such to emerge.

Today we can think of many such cases: the most famous amongst whom are the Zapatistas and the Kurdish liberation movement. **Both of these social groups have experienced explicit exclusion from the welfare functions of the state and subjected only to the exploitative and repressive ones.** Thus, a complete de-legitimization of the dominant system sediment among the local population, which together with the cooperative local traditions, allowed the liberation of radical imaginary.

Two significant cases of the past could be viewed in this line of thought: the **pirates** and the **hobos**. Both of these social groups found themselves excluded from the hegemonic order of their times, becoming superfluous and thus hunted and repressed. This condition of theirs however provided fertile ground for the emergence of radically different political culture, based on direct democracy and commoning.

Pirates

17th and 18th century was a period in which piracy was flourishing, leaving to the future generations rich legacy of literature and experiences. The pirates were, in their bigger part, people with no means to survive “legally”, runaway slaves, political fugitives, naval deserters etc. Various reasons provided fertile ground for the pirate lifestyle to develop among these “marginal” segments of society. An important role played the Caribbean islands, where the most significant pirate activity took place. This area was highly uncharted at that time, offering a power vacuum, with many unclaimed and uninhabited islands, making it extremely difficult for policing by any navy of that period. Thus it provided innumerable hiding places, caves, coves, unknown paths etc. to everyone that wanted to avoid monarchic control.

Simultaneously the Caribbean islands were located on the trade route between South America on the one hand, and Spain and Portugal on the other, i.e. a route through which significant treasures were transferred.

Unlike the discipline of merchant and military vessels, pirates, although certainly no saints, were most often organized in an anti-authoritarian manner. Pirate crews were deciding the rules under which they would sail the seas in assemblies in which each member had to agree and sign them.[3]

Often these rules were highly egalitarian, viewing the achieved booty, as well as the provisions, as **commons**. Highly exemplary for this are the articles of Bartholomew Robert's crews, according to which every member had a vote in the common affairs, equal share of the fresh provisions and liquors at any time and could use them as he wished, unless the whole crew voted retrenchment because of scarcity[4]. Similar egalitarian characteristics were shared among other crews as well, like the one of John Gow.[5]

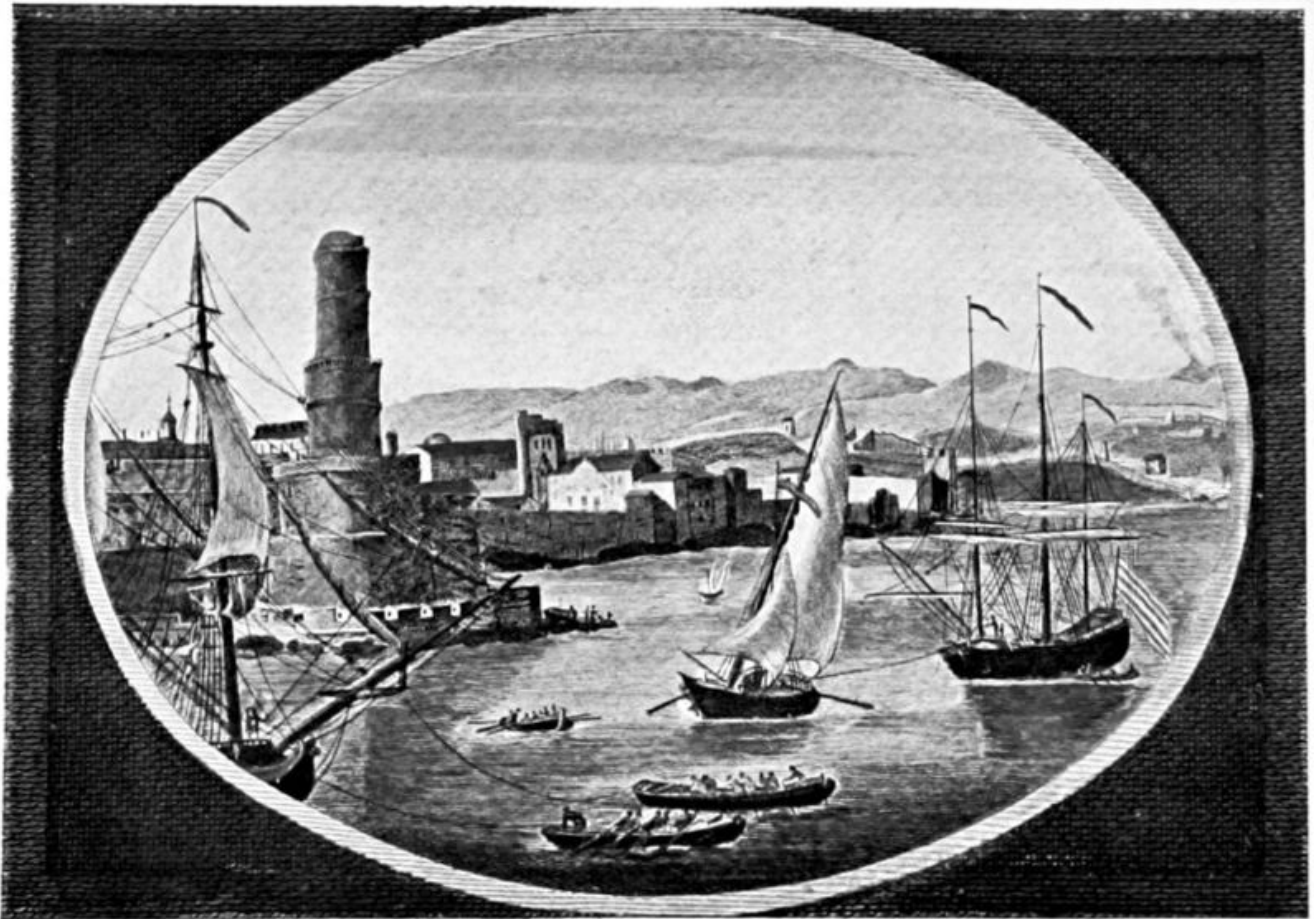

Illustration of the Pirate city "Port Royal"

These libertarian tendencies among the pirates didn't remain unnoticed by the monarchic authorities. The Dutch governor of Mauritius, impressed by the democratic character of a pirate crew he met, noted that **"every man had as much say as the captain and each man carried his own weapons in his blanket."**[6]

Their egalitarian character was strengthened even further by the forms of solidarity such crews practiced. Often pirates had rules, based on mutual aid that enacted that injured shipmates, unable to fight, would still receive their share. Articles by both the Bartholomew Robert's crew[7] and that of George Lowther's[8] offer testimony for that, even characterizing their stock and provisions as public.

Often, claims about the anti-authoritarian tendencies among pirates are being met with skepticism because of the fact that most tales and myths that bear witness about them speak about

adventures of brave captains leading their mates. But this was not necessarily the case. Except of the ship rules on which all the crew had to agree, the captains were also often elected and could be revoked at any time if the shipmates decided that they abuse the authority, nested in this position.[9] The captain had to keep track of the condition of the ship and the course it was taking, as well as to command in the heat of battle. For everything else the whole ship's crew had to assemble and decide.

The attitude pirates had towards slavery differed, but many didn't participate in the slave trade. There were many ex-slaves on pirate ships, seeking freedom far away from the authorities. In fact among the pirate crews the proportion of blacks was much higher than the one among merchant or naval ones.[10]

Somewhat similar was the case of the women. In the period when piracy flourished it was difficult for a woman to legally enter a vessel. There are many tales of women dressing as men so that they could enter and travel with a ship. Many saw in piracy a way to rebel against the imposed gender roles, although women still were minority amount pirates.[11] Some female pirates created quite a name for themselves like Mary Read and Anne Bonny.

Although each pirate crew was sailing the seas separately, there were many cases in which several of them have joined forces like in 1695, when the ships of Captain Avery, Faro, Want, Maze, Tew and Wake all met up for a combined raid on the annual Muslim pilgrim fleet to Mecca.[12] It is indicative for the connection pirates shared from the way the original buccaneers called themselves – “Brethren of the coast”.[13] Pirate crews were continually returning to various “free ports” where they were meeting with each other as well as with black market merchants with whom they traded. Pirates recognized each other and didn't attack one another. **This interconnectedness between the various pirate cells and the**

evidences for the existence of a unique pirate language are both signs for the emergence of a distinct culture.

One of the most famous pirate settlements was Libertatia. It was founded by Captain Mission and his crew in northern Madagascar in 18th century.[14] The founders of Libertatia renounced their nationalities and called themselves Liberi instead. They created their own language, consisted of colorful mixture of English, French, Portuguese, Dutch, Madagascan and other African languages. The land was held in common; while treasures acquired at sea were carried into common treasury and decisions were taken collectively by all settlers. There are disputes whether Libertatia was something more than just a myth, but the very fact that such a vision appeared indicates the radically democratic and egalitarian tendencies among the pirates.

The decline of piracy began in the beginning of 18th century, when new measures were introduced to counter the many pirate crews sailing the seas. Rewards were given to anyone that would fight the pirates. A new law, approved in 1700, allowed the execution of pirates wherever they could be found, while before that they had to be transported back to London, where to be trialed.[15] And for the case of trials a new special court was introduced to deal exclusively with piracy, consisted mainly of naval officers.[16]

Hobos

The second half of 19th century, during the so called *Long Depression*, saw the rise of the so called hobos in the US – unemployed homeless people (sometimes voluntarily abandoning their homes in search for work). Unlike the colorful amalgam of the pirates, the hobos were predominantly white and male, although exceptions were not missing.[17] **What characterized their lifestyle was the way they viewed the widespread American railroad network. For the hobos this was a commons which they were using to travel, without paying a ticket, all**

across the country in search for work.

Unlike other 'migratory' groups inside the US of that time (like Mexican, Chinese and Europeans), hobos used to travel individually. But like the pirates, they kept close ties with other fellow travelers through free camps they called "**jungles**"[18]. These encampments were located at close proximity across the railroad, near spots where trains had to stop for one reason or another (like changing crews, wagon composition etc.). The jungles were shelters, since they offered relative safety for hobos to clean themselves, eat, sleep, share information and socialize. Because of the hobo's nomadic lifestyle, most often these camps were having temporal character, and the ones with continuous existence had their congregation changing often.

Like the pirate ships and free ports, a basic characteristic of the hobo jungles was their democratic and egalitarian character.[19] The inhabitants collectively forged the rules by which they themselves had to co-exist, while sharing food, utensils, blankets etc. All had to follow whether the rules were successfully enforced and had to participate in the defense of the camp in case of an attack by police, mercenary thugs or far-right groups like the American Legionnaires[20].

A Hobo Jungle

Vital part of these democracies was the institution of the jungle committees whose main task was the prescription of punishments as well as taking care of the everyday troubles in the camp.[21] Their members and chairman were voted between the inhabitants of these camps. Often the punishments they prescribed were viewed as too severe by the community, with the latter to offer alternative solutions.

During their existence and interaction with each other, hobos developed their own slang and system of signs.[22] While individually travelling, most of them were leaving signs on walls for other fellow travelers as whether one place was safe to hang around, whether there was a fascist threat nearby (to which hobos often fell victim), available jobs etc. Thus hobos corresponded with each other and outside their jungles.

Basic characteristic of the hobos was the way they viewed the

railroads – as a commons. Hundreds of thousands of them crossed the country annually, with their “jungles” dotting the rail map. Their effort at *re-communalizing* train transport and land was most often unconscious, driven by sheer need. **However, many hobos were highly political, among whom the majority sympathized or was affiliated with the Industrial Workers of the World.[23]**

The huge presence of hobos on national level didn't remain unnoticed for long. Their effort at re-commonization confronted them with one of the most developed industries of that time, spreading on 254,037 miles in 1916.[24] The hobo jungles on the other hand challenged the ongoing land concessions and enclosures. Thus a complexity of several factors led to the decline of hobos.

In the beginning of the 20th century a wave of brutal repressions began, with “shoot-on-sight” attitude being adopted by the railroad security. To confront their numerous “enemy” they joined forces with the police and the far-right, who viewed the hobo lifestyle as degenerate. Thus the number of “trespassers” shot rose dramatically – 2,553 were killed in 1919 and 2,166 in 1920.[25] This wave of repression spread to other political groups that challenged the established norms – among whom the IWW becoming object of physical elimination of valuable cadres by the authorities. The 1930s was the last decade during which the hobos had significant presence around the US, due to the Great Depression.[26]

Parallely with this, a new era of transportation was unfolding over the continent – this of automobiles, buses and trucks. This deeply privatized way of transport completely changed the conditions that were once favorable for the rise of the hobo culture. In a world where highways were to replace railroads as a main means for travel there was place for scarce hitchhiking, but not for a mass commoning movement.

Also a stereotype emerged presenting the hobos as lazy and

illiterate parasites on society who have been stripped of any decency, because they no longer were restrained by “home” and “family”. [27] This narrative helped “normalize” the violence that the state waged against them. The image of the hobo as degenerate, as self-destructive as well as socially corrosive has been since then reproduced through movies, literature, music etc.

Reshaping everyday life

Although the pirates and hobos remained in history, spaces for radical politics could be found and today. And while Zapatistas and Kurds are developing their autonomies in distant from us lands, similar patterns could also be found in our own backyard. With the unfolding of the multidimensional crisis of the last decade there are many cracks in the system in which radical politics could potentially be cultivated.

This does not mean that we should engage in a search for one revolutionary subject that can lead us towards “brighter future”, but that we can find many such subjects all around us and that we can transform our everyday reality into laboratory for direct democracy and commoning.

It should once again be made clear that the exclusion from the welfare functions of the dominant system is not necessary precondition for the emergence of democratic and egalitarian projects. From the history we know of societies that in such cases have turned towards fascistic and authoritarian forms, while others, immersed into luxurious consumerism, have given birth to participatory and ecological tendencies. Thus what makes a really important precondition for such radical political projects to flourish is the liberation of the imaginary, something that was encouraged through the adventurous lifestyle of both pirates and hobos. What we should strive at is making the experience of everyday life more interactive by involving each member of society into the shaping of our common future.

Notes:

[1] Captain Samuel "Black Sam" Bellamy quoted by Captain Charles Johnson in *A General History of the Pyrates* (1724)

[2] Joe Hill, famous hobo and IWW activist, in *The Preacher and the Slave* (1911)

[3]

<https://mentalfloss.com/article/23673/democracy-high-seas-how-pirates-rocked-vote>

[4] A specific Pirate Code of Conduct was agreed by Bartholomew Roberts' in the Shipboard Articles of 1721
<https://sites.google.com/site/thepiraterepublic/the-constitution-of-the-pirate-republic>

[5] <https://www.exclassics.com/newgate/ng182.htm>

[6] <https://www.eco-action.org/dod/no8/pirate.html>

[7] <https://beej.us/bartart.html>

[8]

<https://owlcation.com/humanities/Captain-George-Lowthers-Pirate-Code-Articles>

[9] John Ward: *Barbary Pirate*, The History Press 2010, p.42

[10]

<https://thepirateempire.blogspot.gr/2016/01/black-pirates.html>

[11] https://www.pantherbay.com/bio_womenpirates.php

[12] E. T. Fox: *King of the Pirates: The Swashbuckling Life of Henry Every*, Tempus Publishing 2008

[13] Peter Kemp and Christopher Lloyd: *Brethren of the Coast: The British and French Buccaneers of the South Sea*, St. Martin's Press 1960

[14] Rediker, Marcus: *Villains of All Nations: Atlantic Pirates in the Golden Age*, Beacon Press 2004

[15] John Raithby: *Statutes of the Realm: volume 7: 1695-1701*, Great British Record Commission 1820, pp590-94

[16] Max Boot: *Pirates, Then and Now* in "Foreign Affairs" vol. 88/4 2009, pp94-107

[17] See the movie *Riding the Rails* (1997), written and directed by Lexy Lovell and Michael Uys.

[18]

- <https://xroads.virginia.edu/~ma01/White/hobo/thejungle.html>
- [19] Todd Depastino: *Citizen Hobo*, University of Chicago Press 2005, pp81-85
- [20] Benedict Giamo: *The Homeless of Ironweed*, University of Iowa Press 1996, p.82
- [21] George Caffentzis: *In letters of Blood and Fire*, PM Press 2013, p.92
- [22] <https://www.cyberhobo.com/signs/hobosigns.html>
- [23] <https://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/143783.html>
- [24] William Greenleaf: *American Economic Development Since 1860*, University of South Carolina Press 1968, p.79
- [25] Nels Anderson: *The Hobo: The Sociology of the Homeless Man*, University of Chicago Press 1923, pp 161-62
- [26] William A. Darity, Jr: *International Encyclopedia of the Social Sciences, 2nd Edition*, Macmillan Reference 2008, p.494
- [27] Charles Elmer Fox: *Tales of an American Hobo*, University of Iowa Press 1989, p.xvii
-

Η Οικοδόμηση μιας Εναλλακτικής Οικονομίας στη Ροζάβα

Γιώργος Κολέμπας

Εισαγωγικά

Οι Κούρδοι, ένας λαός μοιρασμένος σε τέσσερα κράτη είναι το πιο μεγάλο -πληθυσμιακά- αλύτρωτο έθνος στον κόσμο. Ένας λαός με φεουδαρχικές-πατριαρχικές δομές, στήριγμα μεγάλων αυτοκρατοριών της Οθωμανικής και της Περσικής, ένας λαός με συμμετοχή ένοπλων φυλών του στις γενοκτονίες του στρατού του

Μουσταφά Κεμάλ -και στην καταστροφή της Σμύρνης- με αποφασιστική συμμετοχή στην οριστική νίκη του, αλλά προδομένος από τις υποσχέσεις του Κεμάλ για αυτονομία. Ένας λαός προδομένος από τις διεθνείς συμφωνίες όπως της Λωζάνης του 1923 ή της Βαγδάτης του 1955. Ένας λαός που τα κράτη της Τουρκίας, της Συρίας, του Ιράκ και του Ιράν εφάρμοσαν στο σώμα του πολιτικές εθνοκτονίας, είχε αναπτύξει ένα συγκρουσιακό μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα, που επιχειρούσε αποσχίσεις τύπου «εθνικής-κρατικής αυτοδιάθεσης».

Στις αρχές του 1990, ο πόλεμος στο Κουρδιστάν ήταν στο αποκορύφωμά του. Στη συνέχεια, το 1993, υπήρξε και απαγόρευση της λειτουργίας του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος (PKK) και πολλών άλλων κουρδικών ενώσεων στην Ευρώπη. Η κατάσταση άρχισε να αλλάζει το 2003 όταν ένας από τους αρχηγούς του PKK, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν (ο «Άπο», ιδρυτής και αδιαμφισβήτητος ηγέτης του μέχρι τη σύλληψή του στην ελληνική πρεσβεία στην Κένυα τον Φλεβάρη του 1999) έγραψε στη φυλακή στο νησί Ιμραλί –επηρεασμένος και από το Ζαπατίστικο Κίνημα και τα γραφτά του Μάρεϋ Μπούκτσιν- το βιβλίο με τον τίτλο: «Κληρονόμοι του Γκιλγκαμές». Στο εν λόγω βιβλίο απορρίπτει όλες -και τις Κούρδικες- μορφές εθνικισμού, κάνει γενική κριτική του κράτους, ακόμα και του σοσιαλιστικού, και προτάσσει την απελευθέρωση των γυναικών. Κάτι τέτοιο οδήγησε σε πολλές συζητήσεις και στο ίδιο το κουρδικό κίνημα, αλλά και στο διεθνές, το οποίο ανανέωσε το ενδιαφέρον του για το κουρδικό ζήτημα.

Όταν αποφασίστηκε, το 2009, το πρώτο Κοινωνικό Φόρουμ της Μεσοποταμίας να πραγματοποιηθεί στο Ντιγιαρμπακίρ, υπήρξε παράλληλα ένα Camp, όπου συμμετείχαν πολλές εκατοντάδες άνθρωποι από την Ευρώπη. Σε ανταλλαγή απόψεων με την κουρδική νεολαία και τις γυναικείες οργανώσεις διατυπώθηκε η νέα ιδέα του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος: **Δημοκρατική Αυτονομία και Λαϊκός Συνομοσπονδισμός!**

Ένα σημαντικό τμήμα του λαού των Κούρδων, κάνει σήμερα μια παραδειγματική επανάσταση, χτίζοντας τις δομές μιας

δημοκρατικής, δίκαιης και οικολογικής κοινωνίας. Από τον Μάρτιο του 2011 είχαν συγκροτηθεί συμβουλευτικές δομές στη Ροζάβα. Οι συμβουλευτικές αυτές δομές σχηματίστηκαν τότε ως μια παράλληλη δομή στο κράτος. Δεν συγκρούστηκαν σχεδόν καθόλου άμεσα με το κράτος. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι το καθεστώς του Μπάαθ δεν ήθελε να διακινδυνεύσει την ανοιχτή σύγκρουση με τους Κούρδους-σες και είχε επικεντρωθεί στην καταπολέμηση της εξέγερσης των μη-κουρδικών περιοχών.

Ένα σύστημα πολλαπλών επιπέδων, δηλαδή λαϊκά συμβούλια, θεματικές επιτροπές, ομάδες εργασίας και διασυνδέσεις μεταξύ τους, οργανώθηκαν τόσο πλατιά, που σε λίγους μήνες μπόρεσαν να συναντηθούν αντιπρόσωποι από όλες τις περιοχές της Ροζάβα και της Συρίας, για να ιδρύσουν το Λαϊκό Συμβούλιο του Δυτικού Κουρδιστάν (MGRK – Meclîsa Gel A Rojavayê Kurdistanê). Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του MGRK, στις 19 Ιούλη 2012 ξεκίνησε η επανάσταση από το Κομπάνι. Ο πληθυσμός έδωξε το καθεστώς Μπάαθ, σε

μεγάλο βαθμό αναίμακτα. Ενώ η υπόλοιπη Συρία βυθιζόταν σε εμφύλιο πόλεμο, η Ροζάβα πρότεινε έναν τρίτο δρόμο, πέρα από το καθεστώς Μπάαθ και τη Συριακή Αντιπολίτευση. Οι Κούρδοι της Συρίας ανέλαβαν τον έλεγχο των εδαφών τους και ανακήρυξαν μια δημοκρατική, πολυεθνική, πολυθρησκευτική αυτονομία, ιδρύοντας τρία αυτοδιοικούμενα καντόνια: Κομπάνι, Αφρίν και Τζαζίρα (Kobanî, Afrîn, Cizîrê).

Ένα συμβουλευτικό κίνημα ξαναεμφανίσθηκε -μετά το Ζαπατίστικο Κίνημα με τις επιτροπές καλής διακυβέρνησης στην Τσιάπας- πιο κοντά μας στα τρία καντόνια της κουρδικής αυτονομίας. Η **Κοινότητα** είναι η βάση του συμβουλευτικού συστήματος και αποτελείται κατά το πλείστον από περίπου 30 έως 150 νοικοκυριά στις πόλεις (συνήθως ανά δρόμο) και στην ύπαιθρο από ένα χωριό. Ένα μοντέλο πολύ χρήσιμο για εμάς, αλλά και το παγκόσμιο κίνημα της ελευθερίας, της ισότητας, του κοινοτισμού, της αποανάπτυξης-τοπικοποίησης, της οικολογίας και της άμεσης δημοκρατίας. Οι πολύπλευρες και πολυσήμαντες εξελίξεις στη Ροζάβα είναι ένα παράδειγμα που οφείλουμε να εξετάσουμε και να διδαχθούμε. Το ζήτημα της επαναστατικής αλλαγής και στα μέρη μας, προϋποθέτει την αποκέντρωση σε κοινότητες, δήμους και περιφέρειες και τη δικτύωσή τους σε ανακλητά συμβούλια.

Οι βάσεις της οικονομίας στη Ροζάβα

Με την καθιέρωση του καθεστώτος Μπάαθ, η οικονομία είχε ευθυγραμμιστεί με την ισχυρή κρατική παρέμβαση. Από τη δεκαετία του 2000 ξεκίνησε μια ταχεία ιδιωτικοποίηση και η νεοφιλελεύθερη προσαρμογή στις διεθνείς αγορές, η οποία οδήγησε στην επιδείνωση της κοινωνικής κατάστασης. Η γεωργία -μαζί με την παραγωγή πετρελαίου στη Συρία- έχει ένα σημαντικό οικονομικό ρόλο και αποτελεί περίπου το ένα τρίτο του οικονομικού προϊόντος, όντας πολύ σημαντική σε διεθνή σύγκριση. Τόσο στο πετρέλαιο όσο και στα άλλα δύο σημαντικά στις εξαγωγές προϊόντα (υφάσματα και τρόφιμα) η Ροζάβα είχε πριν από τον πόλεμο και το εμπάργκο ένα σημαντικό ρόλο. Επειδή και οι τρεις περιοχές της είναι ιδανικές για την υψηλή γεωργική παραγωγή.

Η γεωργία στο καντόνι Cizîrê πριν από αρκετές δεκαετίες είχε στραφεί συστηματικά στην μονοκαλλιέργεια του σιταριού και σε μικρότερο βαθμό στο βαμβάκι, ενώ στα καντόνια Kobanî και Afrîn φυτεύτηκαν κυρίως φρούτα και ελιές. Το καντόνι Cizîrê παράγει έως και 50% του συνόλου του συριακού σιταριού. Από το Afrîn προέρχεται το 25% της παραγωγής ελιάς στη χώρα.

Η συνολική γεωργική παραγωγή ήταν σε μεγάλο βαθμό ρυθμιζόμενη από την κυβέρνηση της Συρίας, οπότε δεν επιτρεπόταν για παράδειγμα στο Cizîrê η καλλιέργεια φρούτων και λαχανικών. Έτσι, η περιοχή, ως αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής, δίνει την εντύπωση ενός ενιαίου χωραφιού σταριού.

Οι ποσότητες του πετρελαίου της περιοχής Cizîrê είναι τόσο μεγάλες, ώστε 50-60% της παραγωγής πετρελαίου της Συρίας προέρχεται από δω. Το 1995 η Συρία έφθασε ήδη στο αποκορύφωμα της παραγωγής. Από τότε η παραγωγή πετρελαίου πηγαίνει αργά αλλά σταθερά πίσω εξαιτίας της συρρίκνωσης αποθεμάτων. Αν δεν είχε ξεσπάσει ο σημερινός πόλεμος, η Συρία από το 2020 και πέρα δεν θα είχε άλλο πετρέλαιο για εξαγωγή – και λόγω της αύξησης της ζήτησης στην εγχώρια αγορά. Στους πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές του Cizîrê υπάρχει όμως ακόμα μια σημαντική ποσότητα φυσικού αερίου. Δεν έχει ένα τόσο μεγάλο μερίδιο στη συνολική παραγωγή της Συρίας, όπως το πετρέλαιο, αλλά δεν πρέπει να υποτιμάται.

Σε όλα τα προϊόντα που παράγονταν στη Ροζάβα γίνονταν περαιτέρω επεξεργασία έξω από την ίδια την περιοχή, πράγμα που δείχνει και τον αποικιοκρατικό χαρακτήρα του κράτους της Συρίας. Το προωθούμενο πετρέλαιο (και το φυσικό αέριο επίσης) μεταφερόταν μέσα από τους αγωγούς στη Χομς, όπου υπήρχαν τα μεγαλύτερα διυλιστήρια της χώρας. Στη Ροζάβα δεν υπάρχουν επίσης μεγάλες αλευροβιομηχανίες, όπως νοτιότερα και δυτικά της χώρας. Ομοίως, το βαμβάκι συλλέγεται εκεί, αλλά εκκοκίζεται στο νότο.

Έτσι, ο πληθυσμός της Ροζάβα έπρεπε να αγοράζει αλεύρι, φρούτα, λαχανικά, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, πετρέλαιο και άλλα βασικά αγαθά από τα άλλα μέρη της Συρίας, αν και οι πρώτες ύλες τους είχαν παραχθεί σε σημαντικό βαθμό στην περιοχή τους.

Μπορεί να φανεί καθαρά ότι η Ροζάβα είχε παραμεληθεί συστηματικά -παρά τα επιφανειακά και τα υπόγεια πλούτη της- και κρατήθηκε φτωχή. Εφαρμοζόταν πάντα μια πολιτική που έμελλε

να κρατήσει τον τοπικό πληθυσμό εξαρτημένο από το καθεστώς. Αυτός ήταν ένας από τους τρόπους για να κάνει τους Κούρδους να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό ή σε άλλες πόλεις της Συρίας.

Η εξέλιξη της οικονομίας με την επανάσταση

Με την ευρεία απέλαση του καθεστώτος Μπάαθ από τη Ροζάβα, που άρχισε στις 19.7.2012, οι συμβουλευτικές δομές αντιμετώπισαν την πρόκληση να μη καταρρεύσουν η οικονομία και οι βασικές υπηρεσίες. Αποδείχθηκε ότι ήταν πολύ σημαντικό η δημιουργία των συμβουλίων **τουλάχιστον ένα χρόνο νωρίτερα**, παντού. Ειδικότερα, η δημιουργία οικονομικών επιτροπών σε **τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**, ήταν αποφασιστικής σημασίας.

Το πρώτο πρόβλημα στο πλαίσιο της Επανάστασης ήταν η **διατήρηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας** από την **Τοπική Αυτοδιοίκηση**. Αυτό επιτεύχθηκε με το ότι δεν διαλύθηκαν οι υφιστάμενες διοικήσεις τους, αλλά σταδιακά ενσωματώθηκαν στο συμβουλευτικό σύστημα. Το δεύτερο σημαντικό μέτρο ήταν οι **έλεγχοι των τιμών**. Τα καθορισμένα από τις οικονομικές επιτροπές όρια τιμών ελέγχονταν από τη δεύτερη μέρα της επανάστασης στις αγορές και στα καταστήματα. Έτσι, έπρεπε να αποφευχθεί η εκμετάλλευση της εμπόλεμης κατάστασης από τους κερδοσκόπους με την αποθήκευση των τροφίμων και φαρμάκων ώστε να κερδοσκοπήσουν με την επακόλουθη έκρηξη τιμών. Έτσι ειδικά, ήταν εγγυημένη η κάλυψη των βασικών αναγκών του πληθυσμού (τρόφιμα, πετρέλαιο κ.λπ.).

Ίσως η μεγαλύτερη οικονομική πρόκληση ήταν το **εμπάργκο από την Τουρκία**, που επιβλήθηκε από την επανάσταση και μετά. Μετά από

μακρές διαμαρτυρίες του πληθυσμού στο βόρειο τουρκικό τμήμα του Κουρδιστάν, επιτράπηκαν σε ένα μικρό βαθμό μόνο τα φάρμακα προς τη Ροζάβα, από τις αρχές του 2013. Η νοτιοκουρδική κυβέρνηση του PDK στο Ιράκ συμπεριφέρεται με παρόμοιο τρόπο, το εμπάργκο χαλαρώνεται ανάλογα με τις πολιτικές σκοπιμότητες. Κάποια τρόφιμα που λείπουν από τη Ροζάβα, όπως τα λαχανικά και τα φρούτα, καθώς και άλλα προϊόντα μπορούν να μεταφέρονται με φορτηγά μέσω εχθρικών περιοχών αφού οι προμηθευτές έχουν δώσει μεγάλες μίζες στην αντίστοιχη ισλαμίστικη ομάδα που τις ελέγχει. Έτσι τα προϊόντα αυτά είναι για άλλη μια φορά τόσο ακριβά που μόνο ένα μικρό μέρος του πληθυσμού μπορεί να τα αντέξει οικονομικά. Και εδώ γίνεται έλεγχος των τιμών, ωστόσο, υπάρχει μια αναπόφευκτη άτυπη αγορά στην οποία πολλά είναι σε εξαιρετικά υψηλές τιμές. Επιπλέον, στα τουρκικά σύνορα ορισμένα αναγκαία εμπορεύματα εισέρχονται λαθραία στη Ροζάβα. Οι άνθρωποι που εμπλέκονται στο διασυνοριακό εμπόριο, το κάνουν με κίνδυνο της ζωής τους. Κάθε εβδομάδα πυροβολούνται μαζί με πρόσφυγες, από Τούρκους στρατιώτες, ενώ τζιχαντιστές μπορούν να διασχίσουν τα σύνορα της Τουρκίας σε μεγάλο βαθμό ανεμπόδιστα.

Επειδή η γεωργικά πλούσια περιοχή της Ροζάβα έπρεπε να εξασφαλίζει ακριβά ένα μεγάλο ποσοστό των λαχανικών, φρούτων και αλευριού από τη Latakya, Δαμασκό και άλλες πόλεις της Συρίας (το καντόνι Cizîrê υστερεί ιδιαίτερα σε φρούτα και λαχανικά), αυτό οδήγησε σε πολύ σοβαρά προβλήματα μετά την επανάσταση. Αν και τα σιτηρά υπήρχαν σε μεγάλες ποσότητες, η προμήθεια σε αλεύρι στην πρώτη χειμερινή περίοδο μετά την επανάσταση 2012/13 ήταν πολύ δύσκολη. **Μια πείνα στην Cizîrê και στο Kobanî μπόρεσε να αποτραπεί μόνο μέσω του συστήματος διανομής από τις συμβουλευτικές δομές.** Με την κατασκευή πολλών αλευρόμυλων από το 2013 διευκολύνθηκε η κατάσταση και το 2014 στο Cizîrê ήταν τόσο πολύ καλή, ώστε να μπορούν να εξαγάουν αλεύρι (ακριβώς αυτό συνέβη στο ιρακινό Κουρδιστάν- που μέχρι τότε εισήγαγε αλεύρι από την Τουρκία). Το Kobanî είχε σταθεί στο θέμα αυτό καλύτερα από το Afrin, γιατί είχαν καλλιεργηθεί εδώ σιτηρά πριν από την επανάσταση στο 1/3 των γεωργικών

εκτάσεων. Στο Kobanî η παραγωγή σιταριού έχει αυξηθεί από το 2013, έτσι ώστε το τέλος του έτους ήταν μεταποιημένα αρκετά διατροφικά αγαθά. Το Afrin όμως ακόμα έπρεπε να αγωνιστεί μέχρι το 2014 για να το καταφέρει αυτό, αν και έχει ήδη αρχίσει να προσαρμόζει την παραγωγή του.

Μια άλλη σημαντική θετική εξέλιξη για την οικονομική σταθεροποίηση της Cizîrê -αλλά όχι για το Kobanî και το Afrin- ήταν η διύλιση αργού πετρελαίου από το καλοκαίρι του 2013. Οι συμβουλευτικές δομές με τη βοήθεια ειδικευμένων εργαζομένων κατάφεραν με απλά συστήματα να διυλίσουν επαρκή ποσότητα πετρελαίου σε ντίζελ. Αυτό οδήγησε σε μια βελτίωση της ζωής και της οικονομικής δραστηριότητας. Η αμυντική στρατιωτική δύναμη ενισχύθηκε επίσης. Ο έλεγχος των τιμών ήταν επίσης ιδιαίτερα αποφασιστικός στη διανομή του πετρελαίου κίνησης και πετρελαίου θέρμανσης. Σήμερα, ένα λίτρο Diesel πωλείται στη μισή τιμή σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την επανάσταση, και αυτό διευκολύνει σημαντικά τη ζωή των ανθρώπων. Το Diesel είναι απαραίτητο για τα οχήματα, τον εφοδιασμό των νοικοκυριών σε ηλεκτρισμό, τη θέρμανση, τη μικρή βιομηχανική και αγροτική παραγωγή. Η διύλιση έχει δυστυχώς ως αποτέλεσμα Diesel κατώτερης ποιότητας που είναι επιβλαβής για τις γεννήτριες, τους κινητήρες οχημάτων και τα μηχανήματα. Αυτό το ξέρουν τα Συμβούλια τα οποία αναζητούν λύσεις για την καλύτερη διύλιση.

Οι οικονομικές επιτροπές σε όλα τα επίπεδα ήταν σε θέση με την αλληλέγγυα εργασία τους να εξασφαλίσουν ότι στους δήμους ή τις περιφέρειές τους κανείς δεν θα λιμοκτονούσε πραγματικά και ότι τα οικονομικά πιο αδύναμα μέλη θα στηριχθούν καλά. Δεν ήταν μόνο ότι

βοήθησαν με τα τρόφιμα, υπάρχει η συνεχής επιδίωξη ότι κάθε ενήλικος θα έχει μια δουλειά και έτσι θα μπορεί να συμβάλλει στη δική του φροντίδα, αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξη της επανάστασης. Εκτός από την πρώτη χειμερινή περίοδο μετά την επανάσταση, η επισιτιστική κατάσταση στα τρία καντόνια τώρα είναι αρκετά ικανοποιητική, τόσο ώστε να αυξηθεί η παροχή των απαραίτητων στους οικονομικά αδύναμους και τους πρόσφυγες από άλλα μέρη της Συρίας. Η απελευθέρωση της Ροζάβα σήμαινε επίσης ότι και στα τρία καντόνια, το 2013 λιγότερο αλλά από το 2014 περισσότερο, ξεκίνησε μια έκρηξη στην οικοδομή.

Παντού χτίστηκαν νέα κτίρια και αυξήθηκαν οι όροφοι στα υπάρχοντα, πράγμα απαραίτητο γιατί από τον ολοένα και πιο βάνουσο πόλεμο στη Συρία όλο και περισσότεροι άνθρωποι κατέφυγαν στη Ροζάβα και επομένως χρειάστηκε περισσότερος κατοικήσιμος χώρος. Το απαραίτητο για αυτό τσιμέντο παράγεται εν μέρει στη Ροζάβα. Αλλά η αιτία της ζωτικότητας της οικονομίας πρέπει να αναζητηθεί κυρίως στη γεωργία, όπου επικρατεί η υψηλότερη παραγωγικότητα. Κάθε μέρα το πρωί σε κάθε πόλη, πολλές εκατοντάδες παραγωγοί διατροφικών προϊόντων έρχονται για να πουλήσουν τα δικά τους ή να αγοράσουν τα προϊόντα για τις ανάγκες τους.

Ενώ τη χρονιά της επανάστασης του 2012 ακόμα επικρατούσε κυρίως η οργάνωση των βασικών υπηρεσιών φροντίδας, παράλληλα με την ασφάλεια, με κάθε μικρό βήμα προόδου αλλάζει και το περιεχόμενο των συζητήσεων. Αυτές οι συζητήσεις συντείνουν στο

σκοπό, να πάει η περιοχή -πέρα από τον καπιταλισμό και την κρατικά κατευθυνόμενη οικονομία- στον Τρίτο Δρόμο της οικονομίας. Έτσι, μετά από πολλές συζητήσεις και προετοιμασίες άρχισαν να στήνονται οι πρώτοι συνεταιρισμοί το 2013 και ένα χρόνο αργότερα ο αριθμός τους αυξήθηκε αλματωδώς. Ιδρύθηκαν συνεταιρισμοί που ψήνουν ψωμί, παράγουν υφάσματα, μεταποιούν ρούχα, παρασκευάζουν από γάλα τυριά και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα, καλλιεργούν φιστίκια ή φακές και πωλούν απορρυπαντικά. Ή ιδρύθηκαν γεωργικοί συνεταιρισμοί στις κοινωνικοποιημένες κρατικές γαίες. Συνεταιρισμοί και συνεργατικές ομάδες σε τέτοιους τομείς δραστηριότητας ιδρύονται αυτή τη στιγμή σε όλες τις πόλεις. Η ποικιλομορφία αυξάνει με κάθε χρόνο που περνά. Αυτό είναι απαραίτητο εάν θα πρέπει να επιτευχθεί μεσοπρόθεσμα ο διακηρυγμένος στόχος για την επέκταση των συνεταιρισμών σε όλους τους τομείς της οικονομίας και να γίνουν αυτοί η κυρίαρχη οικονομική μορφή.

Ο καπιταλισμός στο Κουρδιστάν και ιδιαίτερα στη Ροζάβα δεν ήταν σε θέση να περάσει τόσο σημαντικά στο μυαλό και στη συνείδηση των ανθρώπων, όσο στις οικονομικά πιο αναπτυγμένες περιφέρειες. Αυτό φαίνεται να διευκολύνει τη δημιουργία μιας συνεταιριστικής-συνεργατικής κοινωνικής οικονομίας σε πολλούς τομείς.

Για να βάλει σε εφαρμογή μια τέτοια διαδικασία, ο Δημοκρατικός Συνομοσπονδισμός προωθεί την κοινοτικοποίηση της οικονομίας. Η οικονομική υπανάπτυξη της κουρδικής περιοχής από τη μία πλευρά αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό μειονέκτημα, από την άλλη όμως αντιμετωπίζεται και ως μια ευκαιρία. Η παραδοσιακή κοινωνική συλλογικότητα των πληθυσμών του Κουρδιστάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί με θετικό τρόπο για την οικοδόμηση μιας κοινοτικής οικονομίας. Η ενσωμάτωση με θετικό τρόπο των παραδοσιακών δομών στις νέες, είναι χαρακτηριστικό του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος.

Βρίσκεται σε εξέλιξη μια διαδικασία συστηματικού μετασχηματισμού, όπου παράδοση και χειραφέτηση συνδέονται με

αυτόν τον τρόπο. Ο Δημοκρατικός Συνομοσπονδισμός είναι ανοικτός σε άλλες πολιτικές ομάδες και παρατάξεις. Είναι ευέλικτος, πολυπολιτισμικός, αντι-μονοπωλιακός και με προσανατολισμό τη συναίνεση. Οικολογία και φεμινισμός είναι οι κεντρικοί πυλώνες. Σε αυτό το είδος της αυτοκυβέρνησης, απαιτείται ένα εναλλακτικό οικονομικό σύστημα, το οποίο να αυξάνει τους κοινωνικούς πόρους, αντί να τους εκμεταλλεύεται, και έτσι να καλύπτει τις ποικίλες ανάγκες της κοινωνίας. Το κίνημα των Συμβουλίων στην περίπτωση αυτή είναι ο φορέας της διαδικασίας.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται στη Ροζάβα δεν στρέφεται ενάντια στην ατομική ιδιοκτησία, αλλά έχει ως στόχο να θέσει αυτή την ατομική ιδιοκτησία στην υπηρεσία και χρήση όλων των ομάδων του πληθυσμού που ζουν εκεί. Έτσι, τα σχέδια της εναλλακτικής οικονομίας υλοποιούνται μέσω της οικοδόμησης των συνεταιρισμών και την επέκτασή τους παντού και με αυτό προσπαθεί να χειραφετηθεί η κοινωνική συνείδηση από τους καπιταλιστικούς-φεουδαρχικούς καταναγκασμούς και να πραγματοποιήσει μια κοινωνική επανάσταση. Όπως διατυπώνεται χαρακτηριστικά: **«Θέλουμε να προστατεύσουμε τα δικαιώματα των απλών ανθρώπων από τους πλούσιους με τους συνεταιρισμούς και τις κοινότητες»**. Το μοντέλο ιδιοκτησίας του Δημοκρατικού Συνομοσπονδισμού θεωρεί ότι όλοι οι πόροι, αλλά και οι συνδεδεμένες με αυτούς επιχειρήσεις θα πρέπει να διαχειρίζονται από τους ίδιους τους δήμους και τις κοινότητες. Δεν πρέπει να πάνε σε μια μορφή νέας ιδιωτικοποίησης μέσω των συνεταιρισμών. Με την από κοινού παραγωγή των δήμων και των συνεταιρισμών και με το μοντέλο της οικονομίας των αναγκών, ο καθένας μπορεί να συμμετάσχει στην παραγωγή με τον δικό του τρόπο και δεν υπάρχει ανεργία.

Για παράδειγμα: η πρώην κρατική γη που είναι το 80% των συνολικών καλλιεργούμενων εκτάσεων, βρίσκεται στη διαδικασία της κοινοτικοποίησης: «Όταν το καθεστώς έφυγε από την περιοχή παραδώσαμε την κρατική γη, που στην πραγματικότητα ανήκει στην κοινωνία και το λαό, στους Συνεταιρισμούς των φτωχών και στο

συνεταιρισμό των οικογενειών των θυμάτων και πεσόντων... Το μεγαλύτερο μέρος της γης πηγαίνει στους συνεταιρισμούς, υπάρχουν εξαιρέσεις μόνο μικρής κλίμακας, όπου τεμάχια από 10 έως 40 στρέμματα μπορούν επίσης να πάρουν και μεμονωμένες οικογένειες. Δεν επιτρέπεται να προκύψει καμία νέα μεγάλη ιδιοκτησία.»

Επειδή η Αυτοδιοίκηση, σε αντίθεση με το καθεστώς Μπάαθ, δεν θέλει να εφαρμόσει οποιοδήποτε μορφές εξαναγκασμού, δεν έχει απαλλοτριώσει μέχρι τώρα τις μεγάλες γαιοκτησίες. Βασικά, όμως, το Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας είναι εκτός των άλλων και υπέρ της κοινοτικοποίησης του νερού, του εδάφους και των πόρων: «Νερό, Γη και Ενέργεια είναι αξίες που ανήκουν σε ολόκληρη την κοινωνία. Αυτές είναι αξίες που πρέπει να είναι στη διάθεση του συνόλου της κοινωνίας για χρήση. Οι Κοινότητες και οι Δήμοι θα πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους στα θέματα του νερού, της γης και της ενέργειας. Εάν η κοινωνία είναι ο συλλογικός ιδιοκτήτης των αξιών αυτών, τότε δε μπορεί να οδηγείται από κανέναν από τη μύτη... Γι'αυτό, το νερό, η γη

και η ενέργεια δεν πρέπει να αφηθεί σε κανέναν άλλο. Οι αξίες αυτές πρέπει να βρίσκονται στην κατοχή μόνο της κοινωνίας. Αυτές οι αξίες δεν μπορούν να είναι ιδιοκτησία ενός κράτους. Ένα κράτος το οποίο κηρύσσει την κυριαρχία του πάνω στη γη, την ενέργεια και το νερό, είναι ένα δεσποτικό και φασιστικό κράτος.»

Εδώ γίνεται σαφές ότι ο στόχος του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος είναι να κοινωνικοποιηθούν όλες αυτές τις αξίες και να εκδημοκρατισθεί η οικονομία. Γι'αυτό, η οικοδόμηση της εκδημοκρατισμένης οικονομίας περνά από την εκπαίδευση: «Αυτό το κάνουμε μέσα από την κατάρτιση του πληθυσμού και με το να τους δείχνουμε τρόπους για μια συνεταιριστική μορφή της κοινωνικής οικονομίας. Συστήνουμε οικονομικές ακαδημίες για να υποστηρίξουν αυτή την νέας μορφής οικονομία». Σε αντίθεση με την κρατική και την ιδιωτική οικονομία, η κοινωνική οικονομία οφείλει να οργανωθεί σε κάθε κοινωνικό τομέα συνεταιριστικά και συνεργατικά:

«... Χτίζουμε συνεταιρισμούς στην οδοποιία, στις δημόσιες-δημοτικές υπηρεσίες, στη γεωργία, στο εμπόριο και τις επιχειρήσεις και σε όλους τους τομείς. Δεν θέλουμε με αυτό να ακολουθήσουμε οποιοδήποτε κράτος. Υποστηρίζουμε ιδιαίτερα τους δήμους να εξασφαλίζουν την παροχή νερού και ηλεκτρικού ρεύματος. Ειδικά αυτή τη στιγμή, έχουμε προπάντων γεωργικά εγχειρήματα, αλλά αυτό έχει να κάνει κυρίως με το ότι ζούμε σε μια αγροτική περιοχή. Επιπλέον, έχουμε οικοδομικούς συνεταιρισμούς, που έχουν ως στόχο να δώσουν σε όλους τους ανθρώπους- έναντι αντίστοιχης συνεισφοράς- την ευκαιρία να έχουν ένα σπίτι. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αυτή τη στιγμή, επειδή πολλοί άνθρωποι μεταναστεύουν σε αυτή την περιοχή.»

Επειδή το κουρδικό απελευθερωτικό κίνημα κατόρθωσε με τις επιτροπές αυτοάμυνας -με μεγάλη συμμετοχή των γυναικών- να προστατέψει τον πληθυσμό από τις επιθέσεις των Ισλαμικών Ομάδων και του Μπαθικίου καθεστώτος, πολλοί Σύροι από τα εμπόλεμα μέρη, που δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταναστεύσουν

στην Ευρώπη -δηλαδή οι πιο φτωχοί- καταλήγουν στη Ροζάβα, με αποτέλεσμα να έχει διπλασιασθεί ο πληθυσμός της.

Μια αρχική επισκόπηση των οικονομικών προγραμμάτων της Δημοκρατικής Αυτονομίας μας δείχνει ξεκάθαρα ότι δεν πρέπει να εκληφθεί ως μια τοπική προσέγγιση, αλλά μάλλον ως ένας δρόμος προς μια εναλλακτική μορφή για την ίδια την οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο, ο οποίος δρόμος βασίζεται στην αλληλεγγύη. «Έχουμε κάνει δικό μας ένα μοντέλο, το οποίο θα συμπεριλάβει τελικά ολόκληρο τον κόσμο, πρέπει να τον συμπεριλάβει. Αυτό θα το πετύχουμε αργά ή γρήγορα. Γιατί αυτό εκφράζει την επιτυχία της κοινωνίας.»

Περισσότερο φωτογραφικό υλικό εδώ.

Το παρόν κείμενο παρουσιάστηκε από τον Γιώργο Κολέμπα στην εκδήλωση “Η Κοινωνική Οικονομία Αγαθό για Όλη την Κοινωνία”. Ολόκληρο το ηχητικό της εκδήλωσης εδώ:

και εδώ: Συζήτηση με τον Γιώργο Κολέμπα.

Γαλλία: Υπεράσπιση της ZAD

Μετάφραση: baktirio

Πηγή: zad.nadir.org

Για περισσότερα από 50 χρόνια, αγρότες και ντόπιοι αντιστέκονται στη δημιουργία νέου αεροδρομίου στη γαλλική πόλη Nantes (η οποία παρεμπιπτόντως έχει ήδη ένα). Τώρα, στα πλούσια χωράφια, τα δάση, τους υγροτόπους τα οποία η πολυεθνική Vinci θέλει να καλύψει με τσιμέντο, ένα πείραμα επανεφεύρεσης της καθημερινότητας μέσα στον αγώνα λαμβάνει χώρα. Ριζοσπάστες από όλο τον κόσμο, ντόπιοι αγρότες και χωρικοί, ομάδες πολιτών, συνδικαλιστές και φυσιολάτρες,

πρόσφυγες και φυγάδες, καταληψίες και ακτιβιστές της κλιματικής δικαιοσύνης αλλά και πολλοί άλλοι οργανώνονται για να προστατεύσουν 4000 acre γης (σημ. 1 acre = 4 στρέμματα) ενάντια στο αεροδρόμιο και τον κόσμο του.

Κυβερνητικοί αξιωματούχοι έχουν χαρακτηρίσει αυτό το μέρος ως «περιοχή χαμένη από τη δημοκρατία». Οι καταληψίες του το έχουν ονομάσει: La ZAD (Zone À Défendre) προστατευόμενη ζώνη. Τον χειμώνα του 2012, τα γαλλικά MAT κατά χιλιάδες προσπάθησαν να εκκενώσουν τη ζώνη αλλά ήρθαν αντιμέτωποι με μια αποφασισμένη και πολύμορφη αντίσταση. Όλοι αυτό κατέληξε στη δυναμική κινητοποίηση 40.000 ανθρώπων να ξαναχτίσουν μέρος αυτών που έχει καταστρέψει το Γαλλικό Κράτος. Σε λιγότερο από μια εβδομάδα η αστυνομία αναγκάστηκε να σταματήσει αυτό που ονόμασαν «Επιχείρηση Καίσαρας». Τα τελευταία τρία χρόνια, η ZAD αποτελεί ένα εξαιρετικό εργαστήριο ανακάλυψης νέων τρόπων ζωής που ριζώνουν σε συνεργασίες μεταξύ όλων αυτών που αποτελούν την ποικιλομορφία του κινήματος. Έχουν καταγραφεί 6 σημεία (βλέπε παρακάτω) σύμφωνα με τα οποία θα επανεξεταστεί ριζοσπαστικά το πώς οργανώνεται και λειτουργεί η γη χωρίς αεροδρόμιο. Τα σημεία αυτά βασίζονται στη δημιουργία Κοινών, στην έννοια της χρήσης κι όχι τόσο της ιδιοκτησίας και στην απαίτηση οι αποφάσεις για τη χρήση της γης να είναι στα χέρια αυτών που πάλεψαν γι' αυτή.

Τώρα θα αρχίσουν οι διώξεις σε ολόκληρη τη ζώνη προκειμένου να ξεκινήσει η κατασκευή αυτού του παράλογου αεροδρομίου. Ο πρωθυπουργός Valls υποσχέθηκε «Rendez Vous» τον Οκτώβριο για την εκδίωξη όλων όσων ζουν, εργάζονται, χτίζουν και καλλιεργούν στη ζώνη.

Στις 8 Οκτωβρίου δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι θα συγκεντρωθούν στη ZAD για να διαδηλώσουν ότι η αποφασιστικότητα του κινήματος είναι πιο δυνατή από ποτέ. Προς τιμήν των αγώνων των αγροτών στο παρελθόν, θα έρθουμε με ξύλινα μπαστούνια πορείας και θα τα αφήσουμε στη ζώνη σε ένδειξη της δέσμευσής μας να επιστρέψουμε να τα πάρουμε ξανά εάν χρειαστεί. Επίσης, θα αναγειρούμε έναν αχυρώνα που χτίστηκε από δεκάδες ξυλουργούς

κατά το καλοκαίρι, τον οποίο και θα χρησιμοποιήσουμε ως κέντρο/βάση εάν πραγματοποιηθούν οι εξώσεις.

Καλούμε όλες τις ομάδες και τα κινήματα διεθνώς ή να έρθουν στη ζώνη στις 8 Οκτωβρίου ή να δείξουν την αλληλεγγύη τους στη ZAD μέσα από δράσεις που θα έχουν στόχο τη γαλλική κυβέρνηση ή την πολυεθνική Vinci στις πόλεις τους εκείνη τη μέρα. Το αεροδρόμιο δεν θα χτιστεί ποτέ. Η ζωή στη ZAD θα συνεχίσει να ευημερεί.

6 Σημεία για το Μέλλον της ZAD (εφόσον δεν χτιστεί το αεροδρόμιο και εγκαταλειφθεί το πρότζεκτ):

Θέλουμε:

-Οι κάτοικοι, ιδιοκτήτες ή ένοικοι, οι οποίοι εντάσσονται στην αναγκαστική απαλλοτρίωση ή την διαταγή έξωσης να παραμείνουν στη ζώνη και να ανακτήσουν τα δικαιώματά τους.

-Οι αγρότες που αντιστέκονται και αρνούνται να λυγίσουν στις επιταγές της AGO-Vinci να συνεχίσουν να καλλιεργούν ελεύθερα τη γη που χρησιμοποιούν, να ανακτήσουν τα δικαιώματά τους και να συνεχίσουν να εργάζονται σε καλές συνθήκες.

-Οι νέοι κάτοικοι που ήρθαν στη ZAD για να συμμετάσχουν στους αγώνες να μπορούν να παραμείνουν στη ζώνη. Όλα όσα χτίστηκαν από το 2007 ως μέρος του κινήματος της κατάληψης αναφορικά με πειράματα που σχετίζονται με εναλλακτικές μορφές γεωργίας, αυτοσχέδια σπίτια ή προσωρινά καταλύματα, μορφές ζωής και αντίστασης, να παραμείνουν και να συνεχίσουν ως έχουν.

-Η γη που κάθε χρόνο δίνεται από το Επιμελητήριο Γεωργίας στην AGO-Vinci υπό μορφή επισφαλών μισθώσεων, να περάσει στη διαχείριση σώματος που θα συσταθεί από το κίνημα αντίστασης και θα αποτελείται από όλα τα μέρη του. Με αυτόν τον τρόπο το κίνημα ενάντια στο αεροδρόμιο θα είναι αυτό που θα αποφασίσει για τη χρήση της γης κι όχι οι συνήθεις θεσμοί.

-Η γη να διατίθεται για καινούριες αγροτικές ή μη αγροτικές

εργασίες είτε έχουν εγκριθεί είτε όχι και όχι για την επέκταση των ήδη υπαρχόντων αγροκτημάτων.

-Τα συμφωνηθέντα να γίνουν πραγματικότητα μέσα από τη συλλογική αποφασιστικότητά μας και να επιδείξουμε ιδιαίτερη προσοχή στην επίλυση των αναμενόμενων αντιπαραθέσεων που θα συνδεθούν με τη μετατροπή τους σε πράξη.

Ήδη σπέρνουμε και χτίζουμε το μέλλον χωρίς το αεροδρόμιο, μέσα στην ενότητα και την ποικιλομορφία μας. Είναι στο χέρι μας, από σήμερα, να του δώσουμε τη δυνατότητα να ευημερήσει και να το προστατεύσουμε.

Βίντεο με αγγλικούς υπότιτλους για τη ζωή στη ZAD:

[youtube id="CjTfxgHkmXA"]